

XXXIV

ELÄINLÄÄKINTÖLAITOS

MAATALOUSMINISTERIÖN ELÄINLÄÄKINTÖOSASTON KERTOMUS
VUODELTA 1950

XXI VUOSIKERTA

VETERINÄRVÄSENDET

LANTBRUKSMINISTERIETS VETERINÄRAVDELNINGENS BERÄTTELSE
FÖR ÅR 1950

XXI ÅRGÅNGEN

SERVICE VÉTÉRINAIRE

*RAPPORT DE LA SECTION VÉTÉRINAIRE DU MINISTÈRE DE
L'AGRICULTURE POUR L'ANNÉ 1950*

(SVENSKT SAMMANDRAG SID. 15 RÉSUMÉ P. 17)

HELSINKI 1953

22344

Eläinlääkintölaitos v. 1950.

I.

Maatalousministeriön eläinlääkintöosasto.

Käsitellyt asiat.

Vuoden 1950 aikana on osastolle saapunut seuraavat määrät *kirjelmiiä*:

tuberkuloosia koskevia	477
muuta tauteja koskevia	1 954
matkalaskuja	1 542
muuta raha-asioita koskevia	300
lihantarkastusta koskevia	244
maidontarkastusta koskevia	130
tuontilupa-anomuksia	465
erilaisia muita asioita ja aloitteita	781
Yhteensä	5 893

Lisäksi on osastolle saapunut seuraavat määrät suoritettuja virkatoimituksia koskevia ilmoituksia y. m. kirjelmiiä:

tuberkuliinitutkimuspöytäkirjoja	4 963
luomistauti-ilmoituksia	4 721
ilmoituksia virkatoimituksista muiden eläintautien ehkäisemiseksi, vastaanottomatkoista, virkatoimituksista eläinnäyttelyissä y. m. ..	8 034
lihantarkastamojen ja teurastamojen tarkastuskertomuksia	54
ilmoituksia lihantarkastuslaitoksissa todetuista tarttuvista taudeista	41
lihantarkastuslaitosten kuukausiyhteenvetoja ..	1 475
maidontarkastamojen tarkastuskertomuksia ..	24
maidontarkastamojen kuukausiyhteenvetoja ..	537
siipikarjateurastamojen kuukausiyhteenvetoja ..	16
valtion eläinlääkintölaboratorion ilmoituksia ..	43
piirieläinlääkärien kuukausi-ilmoituksia	800
eläinlääkärien vuosikertomuksia	252
Yhteensä	20 960

Sitä paitsi on osastolle saapunut ulkomaalaisia kuukausi- ja viikkoilmoituksia tarttuvista kotieläintau- deista, ulkomaalaisia julkaisuja, ammattilehtiä y. m.

Lainsäädäntö.

Kertomusvuoden aikana on annettu seuraavat eläinlääkintölaiteita koskevat asetukset:

- N:o 396, heinäkuun 21 päivältä, asetus teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastaviennistä annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta.
- » 398, heinäkuun 21 päivältä, asetus valtion eläinlääkintölaboratorion valmisteista ja tutkimuksista suoritettavasta korvauksesta annetun asetuksen muuttamisesta.
- » 399, heinäkuun 28 päivältä, asetus eläinlääkärien toimituspalkkioiden väliaikaisesta korottamisesta.
- » 543, marraskuun 14 päivältä, asetus lihajalosteiden valmistuksen valvonnasta.

Kiertokirjeet.

Vuoden aikana eläinlääkintöosasto lähetti seuraavat kiertokirjeet:

- N:o 86, elokuun 1 päivältä, joka koskee eläinlääkärien toimituspalkkioiden indeksikorotuksen mukaista korotusta.
- » 87, marraskuun 28 päivältä, joka koskee lihajalosteiden valmistuksen valvonnasta 14. 11. 50 annetun asetuksen johdosta noudatettavaksi annettuja määräyksiä ja ohjeita.

Osastolta lähetettiin virkakirjelmien lisäksi 24 erilaista tiedoitusta piirieläinlääkäreille, lihan ja maidon tarkastajille tai kaikille eläinlääkintöosaston alaisille viran- ja toimenhaltijoille y. m. Tiedoitukset koskivat ohjeita tarttuvan utaretulehduksen ja nautakarjatuberkuloosin vastustamiseksi sekä lihan ja maidon tarkastusta, julkisen valvonnan alaisten lihanjalostuslaitosten valvontaa, piirieläinlääkärien vuosiloman järjestämistä, piirieläinlääkärien säännöllisten vastaanottomatkojen suorittamista ja piiristä poistumista ilman eläinlääkintöosaston lupaa, hevosten tarkastusta kantakirjaan ottotilaisuudessa, lihantarkastuslaitosten kuukausiyhdistelmien lähettämistä suoraan eläinlääkintöosastolle, maaseudulla sijaitsevia teurastussuojia, joissa harjoitetaan ammattimaista teurastusta j. n. e. Lisäksi lähetettiin eläinlääkärien pyytämiä erilaisia lomakkeita, eläintautien vastustamista koskevia kirjasia y. m.

Apurahat.

Kertomusvuoden aikana myönnettiin allamainituille yhdistyksille valtionapua seuraavasti:	
Suomen Karjanjalostusyhdistykselle	95 750: —
Helsingin Maidontarkastusyhdistykselle	55 750: —
Lahden Seudun Keinosiemennysyhdistykselle	47 750: —
Uudenmaan Keinosiemennysyhdistykselle	47 750: —
Suomen Eläinlääkäriyhdistykselle	30 000: —
Pintoapurahoina jaettiin eläinlääkäreiksi aikoville	950 000: —

Neuvottelukunta.

Eläinlääkintöosaston neuvottelukuntaan kuuluivat v. 1950 aikana, paitsi osaston ylijohtajaa ja toimistopäälliköitä, seuraavat jäsenet:

eläinlääketieteen edustajana piirieläinlääkäri Chr. Stauffer,

lääketieteen edustajana lääkintöneuvos K. H. Sarkko, maatalouden edustajana maatalousneuvos V. O. Suonio ja

lakitieteen edustajana Teknillisen Korkeakoulun talousoikeuden professori V. K. Noponen.

Edellisten lisäksi ottivat neuvottelukunnan kokouksiin osaa: valtion eläinlääkintölaboratorion johtaja V. Rislakki, piirieläinlääkäri B. Åström sekä kaupungineläinlääkärit A. J. Kantela, B. Österholm, L. Fabritius, E. Jaakkola ja P. Lisitzin.

Neuvottelukunta kokoontui kertomusvuoden aikana 6 kertaa ja käsitteli erilaisia asioita, kuten virkanimi-

tyksiä, kurinpitoasioita, utaretulehduksen vastustamista, lihanjalostusvalmisteiden valvonnasta annettavia ohjeita y. m.

Ulkomainen yhteys.

Suomi on edelleen kuulunut jäsenenä kansainväliseen eläintautitoimistoon — Office International des Épizooties — suorittaen vuosittaisena jäsenmaksuna Fr. 1 500. Maamme edustajana mainitussa toimistossa on edelleen toiminut osastopäällikkö V. Kankaanpää.

Eläinlääkintöosastolle on kertomusvuoden aikana saapunut kuukausi- ja viikkoilmoituksia tarttuvista kotieläintaudeista useista Euroopan maista ja on osasto puolestaan toimittanut vastaavanlaiset ilmoitukset kuukausittain kansainväliselle eläintautitoimistolle sekä useille ulkomaalaisille eläinlääkintölaitoksille ja -viranomaisille.

II.

Eläinlääkärikunta.

Vuoden 1950 alussa oli maassa 268 laillistettua eläinlääkäriä. Kertomusvuoden aikana kuoli 4 eläinlääkäriä: piirieläinlääkärit Max Friberg ja Aaro Henrik Hokkanen, eläinlääkintöeversti Juho Simo Talvitie ja kunnaneläinlääkäri Alf. Henrik Liljebblad. Vuoden kuluessa laillistettiin eläinlääkärit: Tor Hjalmar Jörgensen, Lars Martin Jurvelius, Rolf Gustav Vennström, Lars Erik Rosberg, Sauvo Aulis Niemiaho, Kai Valdemar Varila, Gunnel Maj-Britt Nyman, Heikki Einar Kivioja, Harry

Hilding Blomberg, Matti Rafael Lipsanen, Väinö Erkki Johannes Forsberg, Pentti Juhani Vainio-Mattila, Jaakko Eero Seppä ja Helmer Teodor Prähl. Yksi eläinlääkäri muutti ulkomaille.

Laillistettujen eläinlääkärien lukumäärä vuoden 1950 lopussa oli 277.

Eläinlääkärien asuinpaikat läänittäin ja toiminnan laatu vuoden lopussa selviää seuraavasta taulukosta.

Lääni	Yhnm. eläinlääk. hallinnossa	Eläinlääkintö-laboratoriossa	Yhdistöön palveluksessa	Eläinlääketieteell. sossä korkeakou-lussa	Piirieläinlääkkinä	Kaupungin, kauppa-lan tai kunnaneläin-lääkkinä	Yhteisön palveluksessa	Armeijassa	Lihan tarkastajana	Yksit. praktikkassa	Eläkkeellä	Yhteensä
Uudenmaan	5	5	1	4	6	22	3	3	7	13 ¹⁾	1	70
Turun ja Porin ..	—	—	—	—	9	23	—	2	6	5	2	47
Hämeen	—	—	—	—	8	17 ¹⁾	2	2	2	7	3	41
Kymen	—	—	—	—	4	6	—	5	2	—	1	18
Mikkelin	—	—	—	—	5	9	—	—	—	1	—	15
Kuopion	—	—	—	—	9	10	1	1	—	5	2	28
Vaasan	—	—	—	—	10	20	—	—	1	4	2	37
Oulun	—	—	—	—	6	2	—	1	—	2 ¹⁾	1	12
Lapin	—	—	—	—	3	1	—	—	—	1	—	5
Ahvenanmaan ..	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	4
Yhteensä	5	5	1	4	61	111	6	14	18	39	13	277

¹⁾ Yksi eläinlääkäri ulkomailta.

Vuoden 1950 aikana täytettiin 5 avoinna ollutta piirieläinlääkärintervikaa seuraavasti:

Tampereen piirin piirieläinlääkärintervikkaan nimitettiin Haapaveden piirin piirieläinlääkäri Aleksander Warppe.

Alajärven piirin piirieläinlääkärintervikkaan kunnaneläinlääkäri Aarre Adolf Korri.

Kristiinankaupungin piirin piirieläinlääkärintervikkaan kunnaneläinlääkäri Ralph Moberg.

Seinäjoen piirin piirieläinlääkärintervikkaan kaupungineläinlääkäri Aarne William Mattila.

Jämsän piirin piirieläinlääkärintervikkaan Viitasaaren piirin piirieläinlääkäri Emerik Emerikinpoika Tirkkonen.

Sitä paitsi vaihtoivat Jämsän piirin piirieläinlääkäri Antti Immanuel Konkola ja Luopioisten piirin piirieläinlääkäri Eino Fredrik Luomanen vuoden aikana virkoja.

Salon piirin piirieläinlääkäri Christian Stauffer oikeutettiin pysymään edelleen virassaan kunnes hän täyttää 70 vuotta eli 15. 9. 1951 asti.

Jämsän piirin piirieläinlääkäri Eino Fredrik Luomalle myönnettiin pyynnöstä ero.

Vuoden aikana on alla mainittuihin avoinna olleisiin kunnaneläinlääkärintervikoihin määrätty vakinaiseksi seuraavat eläinlääkärit:

Iisalmen kaupungineläinlääkäriksi Eero Tapio Harjanne,

Ilmajoen kunnaneläinlääkäriksi Yrjö Johannes Aalto,

Ylistaron kunnaneläinlääkäriksi Eero Kauko,

Karstulan kunnaneläinlääkäriksi Heikki Veli Mattila,

Hankasalmen kunnaneläinlääkäriksi Erkki Aarne Kortelainen,

Huittisten kunnaneläinlääkäriksi Jarl Heikki Kotivuori,

Kosken Tl. kunnaneläinlääkäriksi Kaj Waldemar Sippel,

Urjalan kunnaneläinlääkäriksi Sauvo Aulis Niemiaho,

Lapinjärven kunnaneläinlääkäriksi Lars Erik Rosberg,

Lopen kunnaneläinlääkäriksi Olavi Aatos Jorma Harjio,

Padasjoen kunnaneläinlääkäriksi Jaakko Eero Seppä.

III.

Tutkintolautakunnat.

Piirieläinlääkäritutkintolautakuntaan kuuluivat edelleen osastopäällikkö V. Kankaanpää ja toimistopäälliköt R. Stenius ja K. Tarnaala.

Piirieläinlääkäritutkintoa varten vaadittavat kurssit pidettiin aikana 23. 1.—18. 2. 1950. Niihin osallistuivat eläinlääkärit Kurt Verner Heinonen, Eero Täävetti Ihantola, Ralph Moberg ja Tauno Tuomas Särki-lahti, jotka kaikki tutkinnossa hyväksyttiin.

Eläinlääkärien laillistuttamiskurssit pidettiin 17. 4.—13. 5. ja 13. 11.—9. 12. 1950 välisinä aikoina. Ensimmäisiin kursseihin osallistui 10 eläinlääkäriä, joista tutkinnossa hyväksyttiin 9 nim. T. H. Jörgensen, L. M. Jurvelius, R. G. Vennström, L. E. Rosberg, S. A. Niemiaho, K. V. Varila, Gunnel Maj-Brit Nyman, H. E. Kivioja ja H. H. Blomberg. Jälkimmäisiin kursseihin osallistuivat eläinlääkärit: M. R. Lipsanen, V. E. J. Forsberg, P. J. Vainio-Mattila, J. E. Seppä, H. T. Pråhl ja P. O. Andersson, jotka kaikki suorittivat tutkinnon.

IV.

Valtion eläinlääkintölaboratorio.

Suoritettut tutkimukset.

Vuonna 1950 suoritettiin valtion eläinlääkintölaboratoriossa yhteensä 118 711 tutkimusta. Niistä oli 66 021 serologista, 1 281 bakteriologista ja 2 159 patologistaanatomista laatua. Lisäksi tutkittiin luomistaudin selville saamiseksi 2 813 jälkeis-, sikiö- y. m. näytettä, tarttuvan utaretulehduksen (streptokokkitartunta) varalta 44 865 maitonäytettä, loisten varalta

1 271 näytettä sekä suoritettiin 144 kemiallista tiineystutkimusta ja 157 tutkimusta myrkkujen varalta.

Tutkimusten kokonaismäärä lisääntyi 41.88 % edellisen vuoden määrään verrattuna.

Seuraavasta yhdistelmästä selviää eri tutkimusten osuus vuosina 1948—1950 suoritettujen tutkimusten lukumäärästä.

Tutkimuksien laatu.

	1948	1949	1950
Serologisia tutkimuksia	83 822	47 053	66 021
Bakteriologisia tutkimuksia	2 360	1 479	1 281
Patologistaanatomisia tutkimuksia	2 555	2 241	2 159
Luomistautia koskevia bakteriologisia tutkimuksia	1 724	2 126	2 813
Maidon bakteriologisia tutkimuksia	10 369	29 023	44 865
Parasitologisia tutkimuksia	2 203	1 494	1 271
Tiineystutkimuksia	262	174	144
Myrkkytutkimuksia	—	79	157
Yhteensä	103 295	83 669	118 711

Taulukko A.

Tableau A.

Serologis-diagnostiset tutkimukset.
Analyses de diagnose sérologique.

Tauti <i>Maladie</i>	Hevosia <i>Chevaux</i>	Nautaeläimiä <i>Bovidés</i>	Kanoja <i>Poules</i>	Kalkkunoita <i>Dindons</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Paratyphus abortus equi:					
posit. tulos	—	—	—	—	} 87
negat. tulos	87	—	—	—	
Abortus infectiosus:					
posit. tulos	—	965	—	—	} 31 523
heikko posit. tai epävarma tulos	—	874	—	—	
negat. tulos	—	29 599	—	—	
kelpaamattomia	—	85	—	—	
Abortus inf. maitonäytteitä:					
ABR. posit. tulos	—	116	—	—	} 337
ABR. negat. tulos	—	221	—	—	
Typhus gallinarum:					
posit. tulos	—	—	8	—	} 34 074
heikko posit. tulos	—	—	14	—	
epävarma tulos	—	—	17	—	
negat. tulos	—	—	32 677	4	
kelpaamattomia	—	—	1 350	—	
särkyneitä	—	—	4	—	
					66 021

Taulukko B.

Tableau B.

Tuberkuloosin selville saamiseksi tutkitut näytteet.
Nombre des analyses faites pour la constatation de la tuberculose.

Näytteen laatu <i>Matériaux d'analyse</i>	Nautaeläimiä <i>Bovidés</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Lampaista <i>Moutons</i>		Kanoja <i>Poules</i>		Koiria <i>Chiens</i>		Minkkejä <i>Visons</i>		Yhteensä <i>Total</i>	
	+	—	+	—	+	—	+	—	+	—	+	—	+	—
Eläimiä in toto	—	—	—	—	—	—	21	56	2	—	1	—	24	56
Sisäelimiä	28	87	49	19	—	2	—	—	—	—	—	—	77	108
	28	87	49	19	—	2	21	56	2	—	1	—	101	164

Taulukko C.

Tableau C.

Pernaruton selville saamiseksi tutkitut näytteet.
Nombre des analyses faites pour la constatation de la fièvre charbonneuse.

Eläinlaji tai näytteen laatu <i>Animaux ou espèce de l'échantillon</i>	Positiivinen tulos <i>Résultat positif</i>	Negatiivinen tulos <i>Résultat négatif</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Ihmisiä — <i>Hommes</i>	—	1	1
Hevosia — <i>Chevaux</i>	1	27	28
Nautaeläimiä — <i>Bovidés</i>	16	252	268
Sikoja — <i>Porcs</i>	—	48	48
Lampaista — <i>Moutons</i>	—	8	8
	17	336	353

Taulukko D.

Tableau D.

Maitonäytteitä (paitsi tuberkuloosin varalta) tutkittiin seuraavat määrät.

Nombre des analyses de lait (excepté celles pour la constatation de la tuberculose et de l'avortement epizootique.)

Taudin aiheuttaja Source de contagion	Nautaeläimiä Bovides	Hevosia Chevaux	Yhteensä Total
Streptococcus agalactiae	2 774	—	2 774
Escherichia coli	844	1	845
Staphylococcus aureus	400	—	400
Corynebact. pyogenes	127	—	127
Diplococcus	9	—	9
B. pyocyaneus (Pseudomonas)	4	—	4
B. proteus	1	—	1
Streptococcus agalactiae + coli	25	—	25
Streptococcus agalactiae + corynebact. pyogenes	39	—	39
Corynebact. pyogenes + escherichia coli	5	—	5
Streptococcus agal. + staphylococcus aureus	17	—	17
Staphylococcus aureus + e. coli	3	—	3
Staphylococcus aureus + corynebact. pyogenes	1	—	1
Streptococcus	—	4	4
Mastitisbakteereja ei todettu	38 491	—	38 491
Happamia näytteitä	1 928	—	1 928
Tutkimukseen kelpaamattomia	192	—	192
	44 860	5	44 865

Taulukko E.

Tableau E.

Myrkytyksen varalta suoritettut tutkimukset:

Examens concernant la présence de toxiques.

Myrkytys Nature de toxique	Hevosia Chevaux	Nautaeläimiä Bovides	Lampaista Moutons	Sikoja Porcs	Koiria Chiens	Turkis-eläimiä Animaux a fourrure	Kanoja Poules	Varla	Yhteensä Total
Arsenikkia	3	14	1	5	6	8	—	6	43
Stryknüiniä	—	—	—	—	3	—	—	—	3
Fosforia	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Lyijyä	—	8	—	—	—	—	—	1	9
Kuparia	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Arsenikkia + lyijyä	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Arsenikkia + fluoriidia	—	6	—	—	—	—	—	—	6
Arsenikkia + kuparia	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Nitraattia	—	—	1	—	—	—	3	1	5
Antu	—	—	—	—	10	—	—	—	10
Talliumia	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Kloraattia	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kalsiumhydroksiidia	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Ruokasuolaa	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Naftaa	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sinkkidiksiidia	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kiillotuspulveria	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Liipeää	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Myrkyä ei todettu	—	—	—	—	—	—	—	—	64
	4	38	2	6	20	8	3	12	157

Pernarutto.

Vuonna 1950 tutkittiin pernaruton selville saamiseksi 353 näytettä. (taul. C). Näytteet olivat 28 hevosesta, 268 nautaeläimestä, 48 siasta, 8 lampaasta ja 1 ihmisestä. Myönteinen tutkimustulos saatiin 17 tapauksessa (4.8 %). Nämä näytteet olivat 16 nautaeläimestä ja 1 hevosesta.

Tuberkuloosi.

Tuberkuloosin ja tuberkelibakteerien varalta tutkittiin yhteensä 265 näytettä (taul. B.), jotka olivat 115 nautaeläimestä, 68 siasta, 2 lampaasta, 2 koirasta, 1 minkistä ja 77 kanasta. Tuberkuloosia todettiin 28 nautaeläimessä, 49 siassa, 2 koirassa, 1 minkissä ja 21 kanassa.

Luomistauti.

Luomistautitartunnan selville saamiseksi tutkittiin laboratoriossa kertomusvuotena 2 813 nautaeläimestä lähetetyt sikiö-, jälkeis- y. m. näytteet. Tällöin todettiin brucella abortus 42 tapauksessa (1.49 %). Tutkimustulos oli kielteinen 2 718 tapauksessa ja tutkimukseen kelpaamattomia oli 53 näytettä.

ABR-menetelmällä tutkittiin 337 maitonäytettä, joista 116 myönteisin ja 221 kielteisin tuloksin.

Niin ikään tutkittiin vielä 31 523 nautaeläimen verinäytteet, jolloin saatiin myönteinen tulos 965 tapauksessa (3.06 %) ja heikko positiivinen tai epävarma tulos 874 tapauksessa. Sitä vastoin saatiin kielteinen tulos 29 599 näytteestä ja 85 näytettä oli kelpaamattomia tutkittavaksi.

Tammojen tarttuva keskenvarsominen.

Tarttuvaa keskenvarsumista ei kertomusvuotena todettu. Sen varalta tutkittiin 87 tamman verinäytteet, kaikki kielteisin tuloksin.

Valkovatsuri.

Valkovatsurin varalta tutkittiin serologisesti 34 070 kanan verinäytteet. Niistä saatiin myönteinen tulos (pullorumbakteerit) 8, heikko myönteinen 14, epävarma 17 ja kielteinen tulos 32 677 tapauksessa. Tutkimukseen kelpaamattomia näytteitä oli 1 350 ja särkyneitä 4.

Sitä paitsi tutkittiin kielteisin tuloksin verinäytteet 4 kalkkunasta.

Mastitis.

Lehmien tarttuvan utaretulehduksen aiheuttajien selville saamiseksi lähetettiin laboratorioon 44 860 maitonäytettä, joista kuitenkin 1 928 oli happamia ja 192 tutkimukseen kelpaamattomia.

Tutkimustulokset olivat seuraavat:

Streptococcus agalactiae	2 774	tapauksessa
Streptococcus agalactiae + coli ..	25	»
Streptococcus agalactiae + corynebact. pyogenes	39	»
Streptococcus agalactiae + staphylococcus aureus	17	»
Escherichia coli	844	»
Staphylococcus aureus	400	»
Corynebact. pyogenes	127	»
Diplococcus	9	»
B. pyocyaneus (Pseudomonas) . . .	4	»
B. proteus	1	»
Corynebact. pyogenes + escherichia coli	5	»
Staphylococcus aureus + escherichia coli	3	»
Staphylococcus aureus + corynebact. pyogenes	1	»
Mastitisbakteereja ei todettu . . .	38 491	»
Yhteensä 42 740		tapausta

Streptococcus agalactiae todettiin näin ollen 2 855 tapauksessa eli 6.68 % kaikista tutkituista näytteistä.

Niin ikään tutkittiin 5 tamman maitonäytteet, joista 1:ssä todettiin escherichia coli ja 4:ssä streptokokkeja.

Loistutkimukset.

Kertomusvuotena lähetettiin laboratorioon kaikkiaan 1 407 ulostus-, suolisto- ja elinnäytettä tutkittavaksi loisten varalta. Suoritetuista tutkimuksista saatiin seuraavat tulokset.

Hevosista tutkittiin yhteensä 959 näytettä. Niistä todettiin strongylosis 630, parascaris equorum 32 tapauksessa ja 297 näytteestä saatiin kielteinen tulos.

Nautaeläimistä lähetetystä 25 näytteestä todettiin 1 tapauksessa haemonchus contortus ja 4 tapauksessa cysticercus inermis. Kielteinen tulos saatiin 20 näytteestä.

Lampaista lähetettiin laboratorioon niin ikään 25 näytettä, joista 3:ssa oli strongyliidien munia, 2 haemonchus contortus ja 20 näytettä tutkittiin kielteisin tuloksin.

Sioista tutkittiin 4 näytettä, jolloin 3 siassa todettiin cysticercus cellulosae ja 1 näytteen tutkimustulos oli kielteinen.

Koirista loisten varalta tutkittavaksi lähetetystä 247 näytteestä oli 5:ssä uncinaria stenocephala, 3:ssa diphyllobotrium latum, 1:ssä coccidiosis ja 36:ssa toxocara canis. Kielteinen tulos saatiin 202 näytteestä.

Kissoissa todettiin toxocara 2 tapauksessa ja 5 näytteestä saatiin kielteinen tulos.

Ketuissa oli strongylosis 3 ja toxocara 3 tapauksessa. 22 näytettä tutkittiin kielteisin tuloksin.

Yhdessä kauriissa todettiin coccidiosis.

Kanoissa oli coccidiosis 81 ja ascariasis 19 tapauksessa. Kielteinen tulos saatiin 2 näytteestä.

Riikinkukoissa todettiin histomonas 1 tapauksessa ja yhden näytteen tutkimustulos oli kielteinen.

Yhdessä gemssissä oli haemonchus contortus.

Kahdessa kalkkunassa todettiin histomonas.

Yhdessä kilpikonnassa oli ascariasis, 1:ssä hauessa ja 1:ssä mateessa oli triaenophorus. Yhdestä apinasta otetusta näytteestä saatiin kielteinen tulos.

Myrkkytutkimukset.

Myrkkujen selville saamiseksi tutkittiin laboratoriossa yhteensä 157 näytettä. Myönteisin tuloksin tutkittiin näytteet 4 hevosesta, 38 lehmästä, 2 lampaasta, 6 siasta, 20 koirasta, 6 ketusta, 2 minkistä ja 3 kanasta, sekä rehu-, erilaisia suola- ym. näytteitä yhteensä 12 näytettä. Kielteinen tutkimustulos saatiin 64 näytteestä.

Tutkimuksissa todettiin arsenikkimyrkytys 3 hevosessa, 14 nautaeläimessä, 1 lampaassa, 5 siassa, 6 koirassa, 6 ketussa, 2 minkissä sekä 2 väkirehu-, 3 rehu- ja 1 multa ja luunäytteessä, strykninimyrkytys 3 koirassa, fosforimyrkytys 1 hevosessa, lyijymyrkytys 8 nautaeläimessä ja 1 rehusuolanäytteessä, kuparimyrkytys 3 nautaeläimessä, arsenikki + lyijymyrkytys 3 nautaeläimessä, arsenikki + fluoriidimyrkytys 6 nautaeläimessä, arsenikki + kuparimyrkytys 2 nautaeläimessä, nitraattimyrkytys 1 lampaassa, 3 kanassa ja 1

gläubersuolanäytteessä, »antu»-myrkytys 10 koirassa, talliumimyrkytys 1 koirassa, kloraattimyrkytys 1 nautaeläimessä, ruokasuolamyrkytys 1 siassa, lipeämyrkytys 1 nautaeläimessä sekä kalsiumhydroksiidia 1 ruokasuola-, naftaa 1 melassi-, sinkkidioksiidia 1 liitu- ja kiilloituspulveria 1 jauhenäytteessä. Kielteinen tutkimustulos saatiin 64 näytteestä.

Tiineystutkimukset.

Tammojen kemiallisia tiineystutkimuksia suoritettiin 138. Tällöin saatiin myönteinen tulos 54, epävarma tulos 40 ja kielteinen tulos 38 tapauksessa. Tutkimukseen sopimattomia oli 6 näytettä.

Sopimattomia tutkimukseen olivat myöskin 4 lehämästä ja 2 siasta otetut näytteet.

Mehiläistaudit.

Mehiläistautien selville saamiseksi tutkittiin laboratoriossa 94 mehiläisistä otettua näytettä. Nosemaruton varalta tutkitusta 70 näytteestä saatiin myönteinen tulos 27 ja kielteinen tulos 43 tapauksessa. Bacillus larvae todettiin 8 tapauksessa. Tarttuvaa mehiläistä ei todettu 16 tutkitussa tapauksessa.

Seerumien ja rokotteiden valmistus.

Eläinlääkärien tilauksesta laboratorio on v. 1950 lähettänyt seuraavat määrät seerumeja ja rokotteita:

Seerumeja:

Sikaruususeerumia	1 208 270	ml.
Koliseerumia	151 865	»
Normaaliseerumia	9 360	»
Pääntautiseerumia	34 450	»
Diplokokkiseerumia	5 355.2	»
Pernaruttoseerumia	16 900	»
Varsahalvausseerumia	10 530	»
Paratyfusseerumia	950	»

Pasteurellaseerumia	650	ml.
Jäykkäkouristusseerumia, ulkol.	6 075	»
Penikkatautiseerumia, ulkol.	6 960	»
Rakkulatautiseerumia	85	»
	1 451 450.2	ml.

Rokotteita:

Pääntautirokotetta	12 855	ml.
Penikkatautirokotetta	20 538.5	»
Varsahalvausrokotetta	6 280	»
Pyogenesrokotetta	5 973	»
Kissaruttorokotetta	104	»
Raivotautirokotetta	185	»
Mastitisstreptokokkirokotetta	5 970	»
Kolirokotetta	277	»
Paratyfusrokotetta	825	»
Abortus equirokotetta	30	»
Ritinäruttorokotetta, ulkol.	375	»
Penikkatautirokotetta, ulkol.	500	»
	53 912.5	ml.

Viljelmiä:

Kondoviljelmää	102 286	ml.
Sikaruusuviljelmää	365	»
Carbozoota, ulkol.	55	»
	102 706	ml.

Tuberkuliinin valmistus.

Tuberkuliinia valmistettiin ja myytiin eläinlääkäreille seuraavasti:

Ihonsisäistä tuberkuliinia	4 402	ml.
Ihonalaista tuberkuliinia	1	»
Ihonsisäistä synteettistä tuberkuliinia	1 121	»
Lintutuberkuliinia	2 030.5	»
Tarkistelihalientä	339	»
	7 893.5	ml.

Malleiinin valmistus.

Malleiinia lähetettiin laboratoriosta 1 ml.

V.

Tarttavat eläintaudit.

Pesäketuberkuloottiset nautakarjat.

Vuonna 1950 hävitettiin valtion suorittaessa korvausta 13 pesäketuberkuloottista karjaa, joissa oli

yhteensä 82 eläintä. Alla olevassa taulukossa on näistä teurastuksista lähempiä tietoja.

Lääni	Karjojen luku	Eläinten luku
Uudenmaan	3	23
Turun ja Porin	3	21
Hämeen	—	—
Kymen	1	7
Mikkelin	—	—
Kuopion	—	—
Vaasan	3	18
Oulun	2	9
Lapin	1	4
Ahvenanmaan	—	—
Yhteensä	13	82

Valtion kustannuksella suoritettujen teurastusten lisäksi on myöskin karjanomistajien toimesta hävitetty tuberkuloottisia eläimiä.

Luomistauti.

Luomistaudin vastustamistyö kehittyi kertomusvuotena edelleen suotuisasti. Vuoden alussa oli maassa vielä 418 luomistaudin saastuttamaksi julistettua nautakarjaa. Vuoden kuluessa julistettiin luomistaudin saastuttamaksi 65 nautakarjaa ja vapaaksi julistettiin 104 karjaa. Siten luomistautisten karjojen lukumäärä pieneni kertomusvuoden aikana 39 karjalla. Luomistautisten nautakarjojen lukumäärä oli 31. 12. 1950 379 karjaa.

Luomistaudin varalta tutkimuksen alaiseksi julistettiin v. 1950 18 nautakarjaa. Vapaaksi tutkimuksen alaisuudesta julistettiin 18 karjaa. Luomistaudin saastuttamaksi julistettiin tutkimuksen alaisia karjoja kaikkiaan 3. Tutkimuksen alaisten karjojen lukumäärä oli 31. 12. 1950 39 nautakarjaa.

Muita tarttuvia tauteja.

Räkätautia ei kertomusvuotena todettu maassa ensinkään, ei myöskään hevosen syyhytautia eikä raivotautia.

Pernaruttoa todettiin eri puolella maata kaikkiaan 93 eläimessä. Niistä oli 2 hevosta, 28 nautaeläintä ja 63 minkkiä.

Ritinäruton varalta tutkittiin valtion eläinlääkintölaboratoriossa näytteet 18 nautaeläimestä, joista 10 näytettä myönteisin tuloksin. Näistä ritinärutto-tapauksista oli 5 Ilomantsin, 1 Joensuun, 1 Savonlinnan, 2 Luopioisten ja 1 Kiukaisten piirieläinlääkäripiirissä.

Hevosen bronchopneumoniaa todettiin kertomusvuotena useita tapauksia eri puolilla maata.

Maksa-aivo-oireista hevostautia oli 70 tapauksia.

Tammojen tarttuvasta keskenvarsomisesta, lehmien tarttuvan utaretulehduksen aiheuttajista ja mehiläistaudeista on tehty selkoa valtion eläinlääkintölaboratorion kertomuksessa siv. 8 ja 9.

VI.

Eläinlääkärien praktiikkatoiminta.

Vuonna 1950 maan eläinlääkärit käsittelivät 278 859 tautitapausta, joiden laatu selviää taulukosta n:o 6. Käsiteltyjen eläinten lukumäärä oli v. 1948 299 228 ja v. 1949 276 950. Koska eräistä tarttuvista taudeista

annetut numerot tarkoittavat karjojen lukumäärää, on tautitapausten todellinen luku ylläolevia numeroja jonkun verran suurempi.

VII.

Eläinten maahantuonti ja maastavienti.

Vuonna 1950 tarkastivat eläinlääkärit vuosikertomusten mukaan maahan tuotuja ja maasta vietäviä eläimiä seuraavasti:

	Tuonti	Vienti
Hevosia	70	310
Nautaeläimiä	—	9
Lampaista	3	3
Koiria	113	76
Kissoja	1	—
Apinoita	7	—
Karhuja	7	—
Kauriita	8	—
Minkkejä	164	—
Lintuja	219	—
Muita eläimiä	49	233
Yhteensä	641	631

VIII.

Lihantarkastus.

Kertomusvuoden alussa oli maassa toiminnassa 41 maatalousministeriön eläinlääkintöosaston hyväksymää teurastamoa. Helmikuun 21 päivänä hyväksyttiin tarkoitukseensa Osuusliike Elannon r. l. teurastamo

Tuusulassa ja 4. 3. 50 Karjakunnan r. l. teurastamo Turussa.

Vientiteurastamon oikeudet myönnettiin väliaikaisesti seuraaville teurastamoille:

Osuuskunta Pohjanmaan lihan i. l. teurastamolle Pietarsaaren mlk:ssa 24. 1. 50 kesäkuun 1 päivään v. 1950, Karjakunnan r. l. teurastamolle Turussa 4. 3. 50, Osuuskunta Pohjanmaan Lihan i. l. teurastamolle Pietarsaaren mlk:ssa 29. 6. 50 ja Lahden kaupungin teurastamolle 27. 11. 50, kullekin vuoden 1950 loppuun sekä Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. teurastamoille Iisalmessa ja Varkaudessa 21. 11. 50, kummallekin teurastamolle toukokuun 1 päivään v. 1951 ja Osuuskunta Karjapohjolan r. l. teurastamolle Torniossa 6. 9. 50 ja Karjakunnan r. l. teurastamolle

Turussa 29. 11. 50, kummallekin kesäkuun 1 päivään v. 1951. Etelä-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamolle Keravalla myönnettiin kyseelliset väliaikaiset oikeudet 6. 11. 50 ajaksi 6. 11.—9. 11. 50 ja 21. 11. 50 kahden kuukauden ajaksi.

Hyväksytyjen teurastamojen lukumäärä vuoden 1950 lopussa oli 43, joista kunnallisia 9, osuusteurastamoja 30 ja yksityisiä 4.

Alla olevasta luettelosta selviää vuoden 1950 lopussa maassa toiminnassa olleet hyväksytyt teurastamot.

Teurastamon
no

1. Karjakunnan r. l. teurastamo, Helsinki.
2. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Turku.
3. Tampereen kaupungin teurastamo, Tampere.
5. Porvoon kaupungin teurastamo, Porvoo.
6. Vaasan kaupungin teurastamo, Vaasa.
7. Lahden kaupungin teurastamo, Lahti.
8. Satakunnan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Pori.
9. Keski-Pohjanmaan Osuuskaupan r. l. teurastamo, Kokkola.
10. Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Kuopio.
11. Karjakunnan r. l. teurastamo, Turku.
12. Forssan kauppalan teurastamo, Forssa.
13. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Salo.
14. Karjakunnan r. l. teurastamo, Kouvola.
16. Ålands Andelsslakteri m. b. t:n teurastamo, Gölby.
17. Hvitfeltin teurastamo, Turku.
18. Länsi-Uudenmaan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Lohja.
19. Hämeenlinnan kaupungin teurastamo, Hämeenlinna.
20. Helsingin kaupungin teurastamo, Helsinki.
21. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Loimaa.
22. Osuusteurastamo Itikan r. l. teurastamo, Seinäjoki.
23. Ålands Jordbrukares Exportslakteri A B:n teurastamo, Saltvik.
25. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Vehmaa.
26. Osuuskunta Karjapohjolan r. l. teurastamo, Oulu.
27. Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Joensuu.
28. Osuusteurastamo Karjaportin r. l. teurastamo, Mikkelä.
29. Ikaalisten Osuuskaupan r. l. teurastamo, Ikaalinen.
30. Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Varkaus.
31. Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Iisalmi.
32. Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Kajaani.
33. Savonlinnan Seudun Osuusliike Tuotteen r. l. teurastamo, Savonlinna.
34. Osuuskunta Pohjanmaan Lihan i. l. teurastamo, Kristiinankaupunki.
35. Osuusteurastamo Itikan r. l. teurastamo, Jyväskylän mlk.
36. Karjakunnan r. l. teurastamo, Lappee.
37. Karjakunnan r. l. teurastamo, Lapua.
38. Karjakunnan r. l. teurastamo, Jyväskylän mlk.
39. Osuuskunta Karjapohjolan r. l. teurastamo, Tornio.
40. Etelä-Suomen Osuusteurastamon r. l. teurastamo, Kerava.
41. Joensuun kaupungin teurastamo, Joensuu.
42. Rauman kaupungin teurastamo, Rauma.
43. Riihimäen Makkaratehdas O/Y:n teurastamo, Riihimäki.
44. Osuuskunta Pohjanmaan Lihan i. l. teurastamo, Pietarsaaren mlk.
45. Kuusankosken Liha O Y:n teurastamo, Kuusankoski.
46. Osuusliike Elannon r. l. teurastamo, Tuusula.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vientiteurastamon oikeudet.

Vuoden 1950 alussa oli maassa toiminnassa 80 lihan-tarkastamo. Vuoden kuluessa hyväksyttiin 28. 1. 50 lihan-tarkastamo tarkoitukseensa Korsnäsin kunnassa,

jossa lainmukainen lihan-tarkastus oli 19. 1. 50 määrätty toimeenpantavaksi 1. 2. 50. Niin ikään määrättiin pakollinen lihan-tarkastus 12. 9. 50 Someron kunnassa

toimeenpantavaksi 1. 12. 50, 19. 10. 50 Lempäälän kunnassa 1. 1. 1951, 13. 1. 50 Isonkyrön kunnassa 1. 2. 50 ja 20. 6. 50 Viialan kunnassa 20. 6. 50, kuitenkin niin, että Lempäälän, Isonkyrön ja Viialan kunnat vapautettiin lihan tarkastamon rakentamisesta ja ylläpitämisestä. Myöskin Järvenpään kaupunki vapautettiin 18. 12. 50 lihan tarkastamon rakentamisesta toistaiseksi. Aikaisemmin toiminnassa olleista lihan tarkastamoista hyväksyttiin tarkoitukseensa Seinäjoen kauppala lihan ja maidon tarkastamo 10. 10. 50 ja Pieksämäen kauppala lihan ja maidon tarkastamo 22. 8. 50. Rovaniemen kauppala väliaikainen lihan tarkastamo hyväksyttiin 13. 2. 50 toistaiseksi ja enintään vuoden 1950 loppuun sekä Paimion kunnan lihan tarkastamo 15. 9. 50 niin ikään toistaiseksi ja enintään vuoden 1952 loppuun.

Vuoden 1950 lopussa oli maassa toiminnassa seuraavat 81 lihan tarkastamoa:

	lihan tarkastamo
Dragsfjärdin kunnan	
Forssan kauppala	»
Haminan kaupungin	»
Hangon kaupungin	»
Heinolan kaupungin	»
Helsingin kaupungin	»
Huitistien kunnan	»
Hyvinkään kauppala	»
Hämeenlinnan kaupungin	»
Iisalmen kaupungin	»
Imatran kauppala	»
Joensuun kaupungin	»
Jomalan kunnan	»
Jyväskylän kaupungin	»
Kajaanin kaupungin	»
Kankaanpään kunnan	»
Karinaisten kunnan	»
Karjaan kauppala	»
Karkkilan kauppala	»
Kemin kaupungin	»
Kemiön kunnan	»
Keravan kauppala	»
Kokemäen kunnan	»
Kokkolan kaupungin	»
Korsnäsän kunnan	»
Kotkan kaupungin	»
Kouvolan kauppala	»
Kristiinankaupungin	»
Kuopion kaupungin	»
Kuusankosken kunnan	»
Kymin kunnan	»
Lahden kaupungin	»
Laitilan kunnan	»
Lappeenrannan kaupungin	»
Lapuan kunnan	»
Lohjan kauppala	»
Lohjan kunnan	»
Loimaan kauppala	»
Loviisan kaupungin	»
Maarianhaminan kaupungin	»
Malmin	»
Mikkelin kaupungin	»

	lihan tarkastamo
Mäntän kauppala	
Nokian kauppala	»
Närpiön kunnan	»
Oriveden kunnan	»
Oulun kaupungin	»
Paimion kunnan	»
Paraisten kauppala	»
Perniön kunnan	»
Pieksämäen kauppala	»
Pietarsaaren kaupungin	»
Pietarsaaren mlk:n	»
Porin kaupungin	»
Porvoon kaupungin	»
Raahen kaupungin	»
Rauman kaupungin	»
Riihimäen kauppala	»
Rovaniemen kauppala	»
Salon kauppala	»
Savonlinnan kaupungin	»
Seinäjoen kauppala	»
Suolahden kauppala	»
Tammelan kunnan	»
Tammisaaren kaupungin	»
Tampereen kaupungin	»
Toijalan kauppala	»
Tornion kaupungin	»
Turun kaupungin	»
Urdalan kunnan	»
Uudenkaupungin	»
Uudenkaarlepyyn kaupungin	»
Vaasan kaupungin	»
Valkeakosken kauppala	»
Valtion	»
Vammalan kauppala	»
Varkauden kauppala	»
Vehmaan kunnan	»
Vöyrin kunnan	»
Ylistaron kunnan	»
Äänekosken kauppala	»

Vuonna 1950 suoritettiin maatalousministeriön eläinlääkintöosaston toimesta tarkastuksia lihanjalostuslaitoksissa, lihan tarkastamoissa, teurastamoissa ja maidon tarkastamoissa seuraavasti:

lihanjalostuslaitoksissa	65
lihan tarkastamoissa ja teurastamoissa	54
maidon tarkastamoissa	24

Valtion lihan tarkastamon kautta ei kertomusvuotena ole tuotu maahan yhtään lihaa eikä minkäänlaisia lihan tuotteita.

Jäljempänä olevista taulukoista n:o 7—9 selviää eri lihan tarkastamoissa kertomusvuotena tarkastettujen liharuhojen lukumäärä sekä kuinka monta eläintä eri teurastamoissa teurastettiin ja tarkastettiin.

Taulukot n:o 10—12 ovat yhdistelmiä lihan tarkastamoissa ja teurastamoissa suoritetussa lihan tarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä.

Nautaeläintuberkuloosia todettiin v. 1950 40 taupausta eli 0.0059 % kaikista tarkastetuista nautaeläimistä.

Lihan vienti Suomesta v. 1950.

L'exportation de viandes en 1950.

(paino kg — en kg)

Tullikamari <i>Bureau de douane</i>	Sianlihaa <i>Viande de porc</i>		Lampaanlihaa tuoretta <i>Viande de mouton fraîche</i>	Poronlihaa tuoretta <i>Viande de renne fraîche</i>	Linnunlihaa <i>Volaille abattue</i>	Lihaa, muunlaista <i>Viande, autre</i>	
	tuoretta <i>fraîche</i>	suolattua tai savustettua <i>salée ou fumée</i>				tuoretta <i>fraîche</i>	suolattua tai savustettua <i>salée ou fumée</i>
Helsinki	87 715	—	—	—	44 793	61 036	—
Turku	540 150	—	—	—	135 628	66 801	—
Tornio	149	—	—	290 146	4 124	195 811	21 988
Kotka	8	152	—	—	—	—	—
Maarianhamina	—	—	1 873	—	—	7 297	—
Yhteensä — Total	628 022	152	1 873	290 146	184 545	330 945	21 988

IX.

Teurastetun siipikarjan ja syötävän metsänriistan maastavienti.

Vuoden 1950 alussa oli maassa toiminnassa 6 hyväksytyä siipikarjateurastamoita. Vuoden kuluessa hyväksyttiin 10. 10. 50 tarkoitukseensa Osuusteurastamo Itikan r. l. Seinäjoella oleva siipikarjateurastamo, jolle 12. 10. 50 myönnettiin vientiteurastamon oikeudet toistaiseksi, Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. siipikarjan vientiteurastamo Kuopiossa 4. 12. 50 ja Osuuskunta Pohjanmaan Lihan i. l. siipikarjateurastamo Pietarsaaren mlk:ssa, jolle 7. 2. 50 myönnettiin vientioikeudet vuoden 1950 aikana. Kala- ja Lintuliike S. Wallinin Turussa sijaitsevalle siipikarjateurastamolle myönnettiin 21. 12. 50 vientiteurastamon oikeudet enintään huhtikuun 1 päivään v. 1951.

Alla olevasta luettelosta selviää kertomusvuoden lopussa maassa olleet hyväksytyt siipikarjateurastamot:

Teurastamon
n:o

1. Lounais-Suomen Osuusteurastamon r. l. siipikarjateurastamo, Turku.
2. Kontio & Kontion siipikarjateurastamo, Turku.
5. Kala- ja Lintuliike S. Wallin'in jälk:n siipikarjateurastamo, Turku.

Teurastamon
n:o

6. Helsingin kaupungin siipikarjateurastamo, Helsinki.
10. Karjakunnan r. l. siipikarjateurastamo, Helsinki.
14. Tauno Huiskalan siipikarjateurastamo, Turku.
15. Osuuskunta Pohjanmaan Lihan i. l. siipikarjateurastamo, Pietarsaaren mlk.
16. Savo-Karjalan Osuusteurastamon r. l. siipikarjateurastamo, Kuopio.
22. Osuusteurastamo Itikan r. l. siipikarjateurastamo, Seinäjoki.

Vuoden 1950 aikana vietiin maasta Turun tullikamarin kautta 34 945 kg. teurastettua siipikarjaa taul. n:o 13.

Maasta vietävän syötävän metsänriistan tarkastuksen suorittivat tähän tarkoitukseen määrätty eläinlääkärit. Vienti tapahtui v. 1950 Helsingin ja Turun tullikamarien kautta. Taulukosta n:o 14 selviää, miten paljon eri tarkastuspaikkakunnilla tarkastettiin sekä hyljättyjen eläinten lukumäärä.

X.

Maidontarkastus.

Kertomusvuoden alussa oli maassa toiminnassa 45 maidontarkastamoita. Vuoden kuluessa ei aloittanut yhtään uutta maidontarkastamoita toimintaansa. Vaasan kaupungin maidontarkastamo, joka muutettiin kaupungin teurastamon huoneistoon, hyväksyttiin tarkoitukseensa 6. 2. 50. Myöskin Pieksämäen kauppalan maidontarkastamo hyväksyttiin tarkoitukseensa 22. 8. 50. Lokakuun 12 päivänä annettiin päätös maidontarkastuksen lopettamisesta Tuusulan kunnassa vuoden 1951 alusta alkaen.

Lainmukainen maidontarkastus määrättiin 24. 1. 50

annetulla päätöksellä aloitettavaksi Hangon kaupungissa 1. 1. 51 ja 4. 10. 50 myönnettiin kyseelliselle kaupungille lykkäystä maidontarkastuksen aloittamisesta 1. 1. 52 asti. Niin ikään myönnettiin lykkäystä maidontarkastuksen aloittamisesta Mäntän kunnalle 5. 1. 50 ja Valkeakosken kauppalalle 10. 1. 50, kummallekin tammikuun 1 päivään v. 1951 sekä Imatran kauppalalle 23. 11. 50 tammikuun 1 päivään v. 1952 ja Rovaniemen kauppalalle 21. 12. 50 syyskuun 1 päivään v. 1951.

Vuoden 1950 lopussa oli maassa toiminnassa seuraavat 45 maidontarkastamoita.

	maidontarkastamo
Forssan kauppala	
Haminan kaupungin	»
Heinolan kaupungin	»
Helsingin kaupungin	»
Hyvinkään kauppala	»
Hämeenlinnan kaupungin	»
Iisalmen kaupungin	»
Joensuun kaupungin	»
Jyväskylän kaupungin	»
Kajaanin kaupungin	»
Karjaan kauppala	»
Karkkilan kauppala	»
Kemin kaupungin	»
Keravan kauppala	»
Kokkolan kaupungin	»
Kotkan kaupungin	»
Kouvolan kauppala	»
Kuopion kaupungin	»
Kymin kunnan	»
Lahden kaupungin	»
Lappeenrannan kaupungin	»
Lohjan kauppala	»
Loviisan kaupungin	»
Mikkelin kaupungin	»
Nokian kauppala	»
Oulun kaupungin	»

	maidontarkastamo
Paraisten kauppala	
Pieksämäen kauppala	»
Pietarsaaren kaupungin	»
Porin kaupungin	»
Porvoon kaupungin	»
Raahen kaupungin	»
Rauman kaupungin	»
Riihimäen kauppala	»
Salon kauppala	»
Savonlinnan kaupungin	»
Seinäjoen kauppala	»
Tammisaaren kaupungin	»
Tampereen kaupungin	»
Toijalan kauppala	»
Turun kaupungin	»
Tuusulan kunnan	»
Uudenkaupungin	»
Vaasan kaupungin	»
Varkauden kauppala	»

Jällempänä olevista taulukoista n:o 15 ja 16 selviää, paljonko maitoa ja kermaa on kertomusvuoden aikana tuotu maidontarkastuspakon alaisille paikkakunnille.

Taulukot n:o 17—20 ovat yhdistelmiä maidontarkastamoissa v. 1950 suoritetusta maito- ja kermanäytteiden luokittelusta ja maidon jälkitarkastuksesta sekä maidon tuotantopaikkojen hygieenisistä tarkastuksista.

Sammandrag.

År 1950 anlände till lantbruksministeriets veterinäravdelning och handlades där 5 893 framställningar ävensom 20 960 rapporter över tjänsteförrättningar samt andra skrivelser.

Följande förordningar rörande veterinärväsendet ha under berättelseåret emanerat:

- N:o 396, den 21 juli, förordning angående ändring av förordningen om verkställighet och tillämpning av lagen om export av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt.
- » 398, den 21 juli, förordning om ändring av förordningen angående den ersättning, som för tillverkningar och undersökningar skall till statens veterinärlaboratorium erläggas.
- » 399, den 28 juli, förordning angående temporär förhöjning av djurläkares förrättningsarvoden.
- » 543, den 14 november, förordning angående övervakning av tillverkningen av köttförädlingsprodukter.

Under år 1950 har veterinäravdelningen utgivit 2 cirkulär.

Åt veterinärstuderande utdelades som studieunderstöd mk 950 000:—.

Veterinäravdelningens konsultativa kommission sammanträdde 6 gånger och behandlade vid sina möten utnämningsfrågor, åtgärder för bekämpande av smittsam juverinflammation, förslag till förordning angående övervakning av tillverkningen av köttförädlingsprodukter etc.

Vid Office International des Épizooties har Finland representerats av avdelningschefen professor V. Kaanpää.

Vid ingången av år 1950 utgjorde antalet legitimerade veterinärer 268. Under året avledo 4 veterinärer och då 14 veterinärer legitimerades, medan en veterinär flyttade till utlandet, var totalantalet veterinärer vid årets slut 277.

Under året besattes 5 distriktsdjurläkaretjänster.

För avläggande av distriktsdjurläkarexamen anordnades år 1950 en kurs under tiden 23. 1.—18. 2. Antalet deltagare var 4, vilka samtliga avlade examen. Legitimationskurser anordnades under tiden 17. 4.—13. 5. och 13. 11.—9. 12, varvid examen avlades sammanlagt av 15 deltagare.

Statens veterinärlaboratorium.

(Se tabellerna A—E i den finska texten.)

Under redogörelseåret utfördes i veterinärlaboratoriet sammanlagt 118 711 undersökningar, varav 66 021 av serologisk, 1 281 av bakteriologisk och 2 159 av

patologiskanatomisk art. Dessutom undersöktes för fastställande av smittsam kastning 2 813 prov, på förekomsten av smittsam juverinflammation 44 865 mjölkprov, 1 271 parasitologiska prov samt verkställdes 144 dräktighetsundersökningar och undersöktes på förekomsten av gift 157 prov. I jämförelse med föregående år uppvisade undersökningarnas totalantal en stegring av 41.88 %.

Serum, vaccin, kultur, tuberkulin och mallein expedierades från laboratoriet 1 615 963 ml.

För fastställande av mjältbrand undersöktes år 1950 353 prov, av vilka 17 (4.8 %) gävo positivt resultat.

För fastställande av tuberkulos eller tuberkelbakterier undersöktes sammanlagt 265 prov, varvid tuberkulos konstaterades i 28 prov från organ hos nötkreatur, i 49 prov från organ hos svin samt hos 2 hundar, 1 mink och 21 höns.

För fastställande av andra sjukdomar än tuberkulos och smittsam kastning hos nötkreatur undersöktes 44 860 mjölkprov. Härvid kunde patogena bakterier icke konstateras i 38 491 fall.

För fastställande av smittsam kastning hos nötkreatur undersöktes vid laboratoriet 2 813 prov av foster, efterbörd m. m., varvid kastningen i 42 fall (1.49 %) visade sig vara förorsakad av brucella abortus medan 2 718 prov gävo negativt resultat och 53 prov voro otjänliga för undersökning. Ytterligare undersöktes 337 mjölkprov, varvid kastningen i 116 fall visade sig bero på brucella abortus och 221 voro negativa. Antalet för smittsam kastning undersökta blodprov steg till 31 523, varav 965 (3.06 %) voro positiva, 874 svagt positiva eller osäkra, 29 599 negativa samt 85 otjänliga.

För fastställande av smittsam kastning hos sto undersöktes serologiskt 87 blodprov, samtliga dock med negativt resultat.

För fastställande av vit diarré hos höns undersöktes 34 070 blodprov, av vilka 8 prov (0.024 %) gävo positivt, 14 svagt positivt, och 17 osäkert resultat.

För att konstatera förekomsten av smittsam juverinflammation hos ko undersöktes 44 860 mjölkprov, varvid följande bakterier fastställdes: streptococcus agalactiae i 2 774 fall, streptoc. agalact. + coli i 25 fall, streptoc. agalact. + corynebact. pyogenes i 39 fall, streptoc. agalact. + staphylococcus aureus i 17 fall, escherichia coli i 844 fall, staphylococcus aureus i 400 fall, corynebact. pyogenes i 127 fall, diplococcus i 9 fall, b. pyocyaneus (pseudomonas) i 4 fall, b. proteus i 1 fall, corynebact. pyogenes + escherichia coli i 5 fall, staphylococcus aureus + escherichia coli i 3 fall och staphylococcus aureus + corynebact. pyogenes i 1 fall.

Förekomsten av parasiter undersöktes i 1 407 fall, varvid positivt resultat erhöles i 836 fall och negativt i 571 fall.

På förekomsten av förgiftningar verkställdes sammanlagt 157 undersökningar. Förgiftning konstaterades i 93 fall.

Vid undersökning beträffande förekomsten av smittsamma bisjukdomar konstaterades i laboratoriet nosema apisinfektion i 27 fall och bacillus larvae i 8 fall.

De smittsamma husdjursjukdomarna.

Under redogörelseåret nedslaktades på statens bekostnad 13 nötkreatursbesättningar (sammanlagt 82 djur), i vilka konstaterats härdbildande tuberkulos.

Den smittsamma kastningen hos nötkreatur bekämpades framgångsrikt även under år 1950. Vid årets början funnos i landet ännu 418 smittade besättningar. Antalet nya smittoförklarade besättningar steg under året till 65. Samtidigt friförklarades inalles 104 besättningar. Antalet med smittsam kastning behäftade nötkreatursbesättningar var ult. 1950 379 besättningar.

Under berättelseåret konstaterades intet rotsfall i landet, ej heller något rabiesfall.

Mjältbrand konstaterades i landet inalles hos 93 djur. Av dessa voro 2 hästar, 28 nötkreatur och 63 minkar.

För fastställande av frasbrand undersöktes i statens veterinärlaboratorium 18 prov, av vilka 10 prov gävo positivt resultat. Av dessa funnos 5 i Ilomantsi, 1 i Joensuu, 1 i Nyslott, 2 i Luopiois och 1 i Kiukais distriktsdjurläkare-distrikt.

Bronchopneumoni hos häst uppdagades i flere fall i skilda delar av landet.

En hästsjukdom med lever- och hjärnsymptom (akut leverdystrofi?) konstaterades i 70 fall.

Hästskabb konstaterades icke under berättelseåret.

De praktiserande veterinärerna i landet behandlade år 1950 278 859 fall, vilkas art framgår av efterföljande tabell n:o 6.

Importen och exporten av djur.

Antalet importerade och av veterinär besiktigade djur var 70 hästar, 3 får, 113 hundar, 1 katt, 7 apor, 7 björnar, 8 rådjur, 164 minkar, 219 fåglar och 49 andra djur. Samtidigt undersökte veterinärerna för export 310 hästar, 9 nötkreatur, 3 får, 76 hundar och 233 andra djur.

Köttkontrollen.

År 1950 godkändes Osuusliike Elanto r. l:s slakteri i Tuusula landskommun och Kreaturslaget m. b. t:s slakteri i Åbo. Vid årets slut funnos i landet 9 kommunala, 30 andels- och 4 privata slakterier.

Vid utgången av året hade följande slakterier fullständiga exporträttigheter:

Kreaturslaget m. b. t:s slakteri, Helsingfors; Sydvästra Finlands Andelsslakteri m. b. t., Åbo; Tammerfors stads slakteri; Vasa stads slakteri; Satakunnan Osuusteurastamo r. l:s slakteri, Björneborg; Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r. l:s slakteri, Gamlakarleby; Savo-Karjalan Osuusteurastamo r. l:s slakteri, Kuopio; Sydvästra Finlands Andelsslakteri m. b. t., Salo; Kreaturslaget m. b. t:s slakteri, Kouvola; Ålands Andelsslakteri m. b. t., Gölby; Västra Nylands Andelsslakteri m. b. t., Lojo; Tavastehus stads slakteri; Helsingfors stads slakteri; Osuusteurastamo Itikka r. l:s slakteri, Seinäjoki; Ålands Jordbrukares Exportslakteri A/B, Saltvik; Osuuskunta Karjapohjola r. l:s slakteri, Uleåborg; Savo-Karjalan Osuusteurastamo r. l:s slakteri, Joensuu; Osuusteurastamo Karjaportti r. l:s slakteri, St. Michel; Kreaturslaget m. b. t:s slakteri, Jyväskylä landskommun och Raumo stads slakteri.

Under berättelseåret beviljades temporära exporträttigheter: Andelslaget Österbottens Kött u. t:s slakteri, Pedersöre landskommun.; Kreaturslaget m. b. t:s slakteri, Åbo; Lahti stads slakteri; Savo-Karjalan Osuusteurastamo r. l:s slakterier, Idensalmi och Varkaus; Osuuskunta Karjapohjola r. l:s slakteri, Torneå och Syd Finlands Andelsslakteri m. b. t., Kervo.

Under år 1950 stadgades obligatorisk köttkontroll för och godkändes köttkontrollstationen i Korsnäs landskommun. Vid årsslutet funnos i landet 81 köttkontrollstationer.

Exportsiffrorna för kött framgå ur tabellen å sidan 13.

Genom Statens köttkontrollstation infördes till landet icke något kött eller några köttprodukter.

Vid köttkontrollen konstaterades 40 fall av nötkreaturstuberkulos i landet.

Ingående uppgifter om slakteriernas och köttkontrollstationernas verksamhet erhålles ur tab. 7—12.

Exporten av slaktat fjäderfä och matnyttigt vilt.

Under år 1950 steg antalet författningsenliga fjäderfäslakterier från 6 till 9.

Tabell n:o 13 anger omfattningen av besiktningen för till export avsett fjäderfä.

Besiktningen av för export avsett matnyttigt vilt utfördes av därtill förordnade veterinärer. Exporten skedde över tullkamrarna i Helsingfors och Åbo. Ur tabell n:o 14 framgår besiktningens omfattning, fördelningen på olika besiktningssorter samt antalet kasserade djur.

Mjölkkontrollen.

Under berättelseåret godkändes mjölkkontrollstationen i Vasa stad där densamma flyttats till stadens slakteri. Likaså godkändes mjölkkontrollstationen i Pieksämäki köping. Med de provisoriskt godkända stationerna fanns i landet vid årets slut 45 mjölkkontrollstationer.

Ingående uppgifter om mjölkkontrollstationernas verksamhet erhålles ur tab. 15—20.

Résumé.

Au cours de 1950 la Section Vétérinaire du Ministère de l'Agriculture a reçu et traité 5 893 requêtes ainsi que 20 960 rapports sur des affaires de service et d'autres lettres encore.

Les décrets suivants se rapportant à l'administration vétérinaire ont été promulgués au cours de 1950.

No. 396, le 21 juillet, décret apportant amendement au décret relatif à l'exécution et l'application de la loi sur l'exportation de la volaille abattue et du gibier comestible.

No. 398, le 21 juillet, décret apportant amendement au décret relatif à la compensation à payer au laboratoire vétérinaire de l'État pour des préparations et des études.

No. 399, du 28 juillet, décret relatif à augmentation temporaire des frais d'expédition des vétérinaires.

No. 543, le 14 novembre, décret relatif au contrôle de la fabrication des produits dérivés de la viande.

La Section Vétérinaire publia 2 circulaires au cours de l'année 1950.

Comme bourses d'études mk 950 000: — furent distribués aux étudiants vétérinaires.

La Commission consultative de la Section Vétérinaire s'est réunie 6 fois et elle a traité dans ses réunions des questions sur les nominations, des mesures pour combattre l'inflammation contagieuse du pis, le projet de décret relatif au contrôle de la fabrication des produits dérivés de la viande etc.

La Finlande a été représentée à l'Office International des Épizooties par professeur V. Kankaanpää, chef de section.

Au commencement de l'année 1950 le nombre total des vétérinaires autorisés fut de 268. Au cours de l'année 4 vétérinaires sont décédés et comme 14 vétérinaires furent reconnus tandis qu'un vétérinaire s'est établi à l'étranger, le nombre total des vétérinaires à la fin de l'année comportait 277.

Au cours de l'année 5 postes de vétérinaires de district furent pourvus d'un titulaire.

Pour passer l'examen prescrit pour les vétérinaires de district un cours fut organisé en 1950 pendant le temps 23/1—18/2. Le nombre des participants fut 4 qui ont tous passé l'examen. Des cours d'autorisation furent organisés pendant le temps 17/4—13/5 et 13/11—9/12 et alors en total 15 participants ont passé l'examen.

Laboratoire vétérinaire de l'État.

(v. tabl. A—E dans le texte finnois.)

Au cours de l'année le nombre des analyses effectuées dans le laboratoire vétérinaire comporta au total

118 711 dont 66 021 sérologiques, 1 281 bactériologiques et 2 159 patholoanatomiques. En outre on examina 2 813 échantillons en prévision d'avortement épizootique, 44 865 échantillons du lait pour la constatation de l'inflammation contagieuse du pis, 1 271 pour la constatation des parasites et effectua 144 analyses de portée et 157 échantillons furent examinés pour la constatation de poison. En comparaison de l'année précédente le nombre total des analyses montra un accroissement 41.88 %.

Une quantité de 1 615 963 ml de sérums, vaccins, cultures, tuberculine et malléine a été expédiée par le laboratoire.

En prévision du charbon on a examiné en 1950 353 échantillons dont 17 (4.8 %) donnèrent un résultat positif.

Pour la constatation de la tuberculose ou des bactéries de la tuberculose on examina en tout 265 échantillons ce qui a permis de constater la présence de la tuberculose dans 28 échantillons pris des organes des bovidés, dans 49 échantillons des organes des porcs ainsi que dans 2 chiens 1 mink (*Mustela vison*) et 21 poules.

Pour la constatation d'autres maladies que la tuberculose et l'avortement épizootique chez les bovidés on a examiné 44 860 échantillons de lait. Dans 38 491 cas les échantillons se manifestèrent exempts de bactéries patogènes.

En prévision de l'avortement épizootique chez les bovidés 2 813 échantillons de foetus, de délivres etc. ont été examinés par le laboratoire ce qui a permis de constater que l'avortement avait été causé dans 42 cas (1.49 %) par la *Brucella abortus* tandis que 2 718 échantillons donnèrent le résultat négatif et 53 échantillons furent inutilisables pour l'analyse. En outre 337 échantillons du lait furent examinés, et l'avortement épizootique prouva de dépendre dans 116 cas de *Brucella abortus* et 221 furent négatifs. Le nombre des échantillons du sang examinés pour la constatation de l'avortement épizootique comporta 31 523 dont 965 (3.06 %) donnèrent le résultat positif, 874 le résultat faiblement positif ou douteux et 29 599 le résultat négatif; 85 échantillons furent inutilisables.

Dans les analyses bactériologiques effectuées pour la constatation de l'avortement épizootique dans les juments 87 échantillons du sang furent examinés sérologiquement, tous cependant avec un résultat négatif.

Pour la constatation de la diarrhée blanche dans les poules 34 070 échantillons du sang ont été examinés dont 8 échantillons (0.024 %) donnèrent le

résultat positif, 14 faiblement positif et 17 résultat douteux.

Pour la constatation de l'inflammation infectieuse du pis chez bovidés on a examiné 44 860 échantillons du lait ce qui a permis de constater la présence des bactéries suivantes: le streptococcus agalactiae dans 2 774 cas, le streptococcus agalact. + coli dans 25 cas, streptoc. agalact. + corynebact. pyogènes dans 39 cas, streptoc. agalact. + staphylococcus aureus dans 17 cas, escherichia coli dans 844 cas, staphylococcus aureus dans 400 cas, corynebact. pyogènes dans 127 cas, diplococcus dans 9 cas, b. pyocyaneus (pseudomonas) dans 4 cas, b. proteus dans 1 cas, corynebact. pyogènes + escherichia coli dans 5 cas, staphylococcus aureus + escherichia coli dans 3 cas et staphylococcus aureus + corynebact. pyogènes dans 1 cas.

Pour la constatation de la présence des parasites 1 407 cas ont été examinés donnant 836 résultats positifs et 571 résultats négatifs.

À cause des cas d'intoxication on a effectué au total 157 analyses. Dans 93 cas l'intoxication a été constatée.

Dans l'examen concernant la présence des maladies contagieuses des abeilles on a constaté dans le laboratoire l'infection du nosema apis dans 27 cas et du bacillus larvae dans 8 cas.

Maladies infectieuses de bétail.

Au cours de l'année 1950 13 troupeaux de gros bétail (en total 82 animaux) furent détruits au frais de l'État à cause qu'ils avaient été constatés comme foyers de tuberculose.

On a pu combattre l'avortement épizootique chez les bovidés avec succès même au cours de l'année 1950. Au commencement de l'année le nombre des troupeaux infectés fut encore de 418. Au cours de l'année 65 nouveaux troupeaux furent déclarés infectés. Simultanément on a déclaré 104 troupeaux en tout exempts de contagion. Le nombre des troupeaux de gros bétail qui avaient contracté l'avortement épizootique fut à la fin de l'année de 379.

Au cours de l'année 1950 aucun cas de morve ou de rage n'a été constaté dans le pays.

Le charbon a été constaté dans le pays au total chez 93 animaux. 2 en étaient des chevaux, 28 des bovidés et 63 des minks (Mustela vison).

Pour la constatation du charbon crép. 18 échantillons furent examinés dans le laboratoire vétérinaire de l'État dont 10 donnèrent un résultat positif. 5 en ont été constatés à Ilomantsi, 1 à Joensuu, 1 à Savonlinna, 2 à Luopioinen et 1 dans le district vétérinaire de Kiukainen.

Bronchopneumonie chez les chevaux fut révélée dans plusieurs cas dans de différentes parties du pays.

Une maladie chevaline avec des symptômes de foie et de cerveau (dystrophie aiguë de la foie?) a été constatée dans 70 cas. Gale chevaline ne fut pas constatée au cours de l'année 1950.

Les vétérinaires praticiens du pays traitèrent en 1950 278 859 cas sur la nature desquels le tableau No. 6 ci-dessous donne les détails.

Importation et exportation d'animaux.

Le nombre des animaux importés et examinés par des vétérinaires fut de 70 chevaux, 3 moutons, 113

chiens, 1 chat, 7 singes, 7 ours, 8 chevreuils, 164 minks, 219 oiseaux et 49 autres animaux. Au cours de la période correspondante les vétérinaires ont examiné pour l'exportation 310 chevaux, 9 bovidés, 3 moutons, 76 chiens et 233 autres animaux.

Contrôle de la viande de boucherie.

En 1950 l'abattoir de Osuusliike Elanto r. l. à Tuusula et l'abattoir de Karjakunta r. l. à Turku furent approuvés. À la fin de l'année il y avait dans le pays 9 abattoirs communaux, 30 abattoirs coopératifs et 4 abattoirs appartenant aux propriétaires indépendants.

À la fin de l'année les abattoirs suivants se sont trouvés titulaires d'autorisation illimitée d'exercer l'exportation:

Karjakunnan r. l. teurastamo — Kreaturslagets m. b. t. slakteri (Abattoir de la centrale coopérative du bétail r. l.) Helsinki (Helsingfors); Lounais-Suomen Osuusteurastamo r. l. — Sydvästra Finlands Andelslakteri m. b. t. (Abattoir coopératif de Finlande du sud-ouest r. l.), Turku (Åbo); l'abattoir de la ville de Tampere (Tammerfors); l'abattoir de la ville de Vaasa (Vasa); Satakunnan Osuusteurastamo r. l. (Abattoir coopératif du département de Satakunta r. l.), Pori (Björneborg); Keski-Pohjanmaan Osuuskauppa r. l:n teurastamo (Abattoir de la coopérative de l'Ostrobothnie Centrale r. l.), Kokkola (Gamlakarleby); Savo-Karjalan Osuusteurastamo r. l. (Abattoir coopératif des provinces de Savo et de Carélie r. l.), Kuopio; Lounais-Suomen Osuusteurastamo r. l. — Sydvästra Finlands Andelslakteri m. b. t. (Abattoir coopératif de Finlande du sud-ouest r. l.), Salo; Karjakunnan r. l. teurastamo — Kreaturslagets m. b. t. slakteri (Abattoir de la centrale coopérative du bétail r. l.), Kouvola; Ålands Andelslakteri m. b. t. (Abattoir coopératif d'Åland r. l.), Gölby; Västra Nylands Andelslakteri m. b. t. (Abattoir coopératif de la région ouest de la province d'Uusinaa r. l. (Nyland), Lohja (Lojo); l'abattoir de la ville de Hämeenlinna (Tavastehus); l'abattoir de la ville de Helsinki (Helsingfors); Osuusteurastamo Itikka r. l:n teurastamo (Abattoir coopératif Itikka r. l.), Seinäjoki; Ålands Jordbrukares Exportslakteri A/B (L'abattoir d'exportation des agriculteurs d'Åland), Saltvik; Osuuskunta Karjapohjola r. l:n teurastamo (Abattoir de la coopérative Karjapohjola r. l.), Oulu (Uleåborg); Savo-Karjalan Osuusteurastamo r. l. (Abattoir coopératif des provinces de Savo et de Carélie r. l.), Joensuu; Abattoir de Osuusteurastamo Karjaportti (Abattoir coopératif de Karjaportti r. l.), Mikkeli (St. Michel); Karjakunnan r. l. teurastamo — Kreaturslagets m. b. t. slakteri (Abattoir de la centrale coopérative du bétail r.l.), Jyväskylä et l'abattoir de la ville de Rauma (Raumo).

Au cours de l'année 1950 les privilèges d'exportation temporaires furent accordés à: abattoir d'Andelslaget Österbottens Kött u. t. (Coopérative de Österbottens Kött u. t.), Pedersöre; Abattoir de Karjakunta r. l. à Turku (Åbo); abattoir de la ville de Lahti; abattoirs de Savo-Karjalan Osuusteurastamo r. l. (Abattoir coopératif des provinces de Savo et de Carélie r. l.), Iisalmi et Varkaus; abattoir de Osuuskunta Karjapohjola r. l. (Coopérative de Karjapohjola r. l.), Tornio (Torneå) et Etelä-Suomen Osuusteurastamo r. l. (Abattoir coopératif de la Finlande de l'sud), Kerava.

Pendant l'année 1950 un contrôle obligatoire de viande fut prescrit pour le bureau d'inspection de viande de la commune rurale de Korsnäs et le bureau accepté. À la fin de l'année il y avait 81 bureaux pour l'inspection de la viande.

Les chiffres d'exportation de la viande se révèlent du tableau à la page 13.

Par l'intermédiaire du Bureau de l'État pour l'inspection sanitaire de la viande de boucherie aucune viande ou aucuns produits de viande ne furent pas importés.

Dans le contrôle de la viande 40 cas de la tuberculose bovine furent constatés dans le pays.

Des données plus détaillées sur l'activité des abattoirs et des bureaux d'inspection sont présentées dans les tableaux 7—12.

Exportation de la volaille abattue et du gibier comestible.

Le nombre des abattoirs de volaille conformes au décret s'est élevé de 6 jusqu' à 9 en 1950.

Le tableau No. 13 expose l'étendue du contrôle de la volaille envisagée pour l'exportation.

L'inspection sanitaire du gibier comestible destiné à l'exportation fut exercé par des vétérinaires spécialement désignés. L'exportation a eu lieu par les douanes de Helsinki (Helsingfors) et Turku (Åbo). L'extension de l'inspection sanitaire, la répartition entre les différents endroits d'inspection et le nombre des animaux désapprouvés se révèlent du tableau 14.

Contrôle du lait.

Au cours de l'année 1950 le bureau de contrôle du lait dans la ville de Vaasa a été approuvé où il a été déplacé à l'abattoir de la ville. De même le bureau de contrôle du lait dans le bourg de Pieksämäki fut approuvé. Tenant compte des bureaux de contrôle approuvés provisoirement le nombre des bureaux de contrôle du lait fut dans le pays à la fin de l'année de 45.

Des données plus détaillées sur l'activité des bureaux de contrôle du lait sont présentées dans les tableaux 15—20.

TAULUKOITA
TABLEAUX

Taulu 1. Yhdistelmä tuberkuliinitutkimuksista v. 1950.
 Tableau 1. Résumé des recherches effectuées du moyen de tuberculine, en 1950.
 Yhteensä tutkittu. — Recherches au total.

Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Karjojen luku <i>Nombre des animaux des étables</i>	Tutkittujen eläintenluku <i>Nombre des animaux examinés</i>	Vastavaikuttaneiden eläinten luku <i>Nombre des réactions</i>			Vastavaikuttaneiden eläinten % <i>Pourcentage des réactions</i>		
			S* F*	H** f**	S + H F + f	S F	H f	S + H F + f
Nautaeläimiä — <i>Bovidés</i>								
Alajärvi	1	6	—	—	—	—	—	—
Forssa	408	3 988	66	10	76	1.65	0.25	1.90
Haapajärvi	1	1	1	—	1	100.00	—	100.00
Haapavesi	3	14	—	—	—	—	—	—
Hamina — Fredrikshamn	302	2 098	5	19	24	0.24	0.91	1.15
Hartola	8	59	—	—	—	—	—	—
Heinävesi	6	23	—	—	—	—	—	—
Helsinki — Helsingfors	92	1 477	22	68	90	1.49	4.60	6.09
Hyrnsalmi	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna — Tavastehus	336	1 988	9	13	22	0.45	0.65	1.10
Härmä	86	505	1	4	5	0.20	0.79	0.99
Iisalmi	148	668	1	7	8	0.15	1.05	1.20
Ikaalinen	3	29	—	—	—	—	—	—
Ilomantsi	—	—	—	—	—	—	—	—
Jalasjärvi	5	39	—	—	—	—	—	—
Joensuu	3	24	—	—	—	—	—	—
Juankoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Jyväskylän	8	143	4	1	5	2.80	0.70	3.50
Jämsä	—	—	—	—	—	—	—	—
Kajaani	186	1 505	3	11	14	0.20	0.73	0.93
Karjaa — Karis	122	2 079	30	69	99	1.44	3.32	4.76
Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiukainen	9	65	—	—	—	—	—	—
Kokkola — Gamlakarleby	214	1 653	3	20	23	0.18	1.21	1.39
Kouvola	275	2 160	2	23	25	0.09	1.06	1.15
Kristiinankaupunki — Kristinestad	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio	42	608	1	4	5	0.16	0.66	0.82
Lahti	204	1 839	5	32	37	0.27	1.74	2.01
Laitila	3	52	—	—	—	—	—	—
Lappeenranta — Villmanstrand	147	893	—	8	8	—	0.90	0.90
Loimaa	8	125	1	2	3	0.80	1.60	2.40
Loviisa — Lovisa	53	815	10	34	44	1.23	4.17	5.40
Luopioinen	181	1 990	4	55	59	0.20	2.76	2.96
Maarianhamina — Mariehamn	185	1 010	11	44	55	1.09	4.36	5.45
Mikkeli — S:t Michel	186	1 275	2	—	2	0.16	—	0.16
Muonio	13	42	—	—	—	—	—	—
Mänttä	1	46	—	—	—	—	—	—
Nummi	8	213	—	1	1	—	0.47	0.47
Nurmes	29	272	—	7	7	—	2.57	2.57
Oulu — Uleåborg	1	9	6	—	6	—	66.67	66.67
Paavola	59	347	10	4	14	2.88	1.15	4.03
Parikkala	158	928	4	14	18	0.43	1.51	1.94
Perniö — Bjärnä	4	172	2	1	3	1.16	0.58	1.74
Pieksämä	2	44	—	—	—	—	—	—
Pielavesi	5	71	—	—	—	—	—	—
Pori — Björneborg	121	962	8	38	46	0.83	3.95	4.78
Porvoo — Borgå	30	342	4	15	19	1.17	4.39	5.56
Riihimäki	13	432	—	3	3	—	0.69	0.69
Rovaniemi	—	—	—	—	—	—	—	—
Salo	13	203	1	2	3	0.49	0.99	1.48
Savonlinna — Nyslott	68	635	—	16	16	—	2.52	2.52
Seinäjäki	24	135	—	1	1	—	0.74	0.74
Sodankylä	—	—	—	—	—	—	—	—
Suonenjoki	—	—	—	—	—	—	—	—
Taivalkoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Tampere — Tammerfors	2	76	—	2	2	—	2.63	2.63
Tohmajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—
Tornio — Torneå	30	66	4	1	5	6.06	1.52	7.58
Turku — Åbo	90	1 082	21	60	81	1.94	5.55	7.49
Utajärvi	201	1 873	2	7	9	0.11	0.37	0.48
Vaasa — Vasa	257	1 394	2	7	9	0.14	0.50	0.64
Vammala	251	2 856	10	50	60	0.35	1.75	2.10
Veteli — Vetil	64	234	—	—	—	—	—	—
Viitasaari	73	406	—	1	1	—	0.25	0.25
Ylivieska	86	305	—	—	—	—	—	—
Ähtäri	7	53	—	2	2	—	3.77	3.77
Äänekoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	4 835	40 329	253	643	896	0.63	1.50	2.22
<i>Sikojä — Porcs</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	5	39	—	—	—	—	—	—
<i>Kanoja — Poules</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	212	23 427	83	82	165	0.35	0.35	0.70
<i>Hevosia — Chevaux</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	1	2	—	1	1	—	50.00	50.00

* S = selvä ** H = heikko *) F = fortes **) f = faibles

Ensi kerran tutkittu.
Recherches faites pour la première fois.

Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Karjojen luku <i>Nombre des étables</i>	Tutkittujen eläinten luku <i>Nombre des animaux examinés</i>	Vastavaikuttaneiden eläinten luku <i>Nombre des réactions</i>			Vastavaikuttaneiden eläinten % <i>Pourcentage des réactions</i>		
			S* F*	H** f**	S + H F + f	S F	H f	S + H F + f
Nautaeläimiä — <i>Bovides</i>								
Alajärvi	1	6	—	—	—	—	—	—
Forssa	401	3 545	45	7	52	1.27	0.20	1.47
Haapajärvi	1	1	1	—	1	100.00	—	100.00
Haapavesi	3	14	—	—	—	—	—	—
Hamina — Fredrikshamn ..	301	2 089	5	18	23	0.24	0.86	1.10
Hartola	6	41	—	—	—	—	—	—
Heinävesi	6	23	—	—	—	—	—	—
Helsinki — Helsingfors	60	581	1	13	14	0.17	2.24	2.41
Hyrnsalmi	—	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna — Tavastehus	307	1 611	—	9	9	—	0.56	0.56
Härmä	85	497	1	4	5	0.20	0.80	1.00
Iisalmi	148	668	1	7	8	0.15	1.05	1.20
Ikaalinen	3	29	—	—	—	—	—	—
Ilomantsi	—	—	—	—	—	—	—	—
Jalasjärvi	5	39	—	—	—	—	—	—
Joensuu	3	24	—	—	—	—	—	—
Juankoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Jyväskylä	8	143	4	1	5	2.80	0.70	3.50
Jämsä	—	—	—	—	—	—	—	—
Kajaani	175	1 397	3	11	14	0.20	0.73	0.93
Karjaa — Karis	79	974	3	20	23	0.31	2.05	2.36
Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiukainen	5	47	—	—	—	—	—	—
Kokkola — Gamlakarleby ..	206	1 584	3	17	20	0.19	1.07	1.26
Kouvola	260	1 985	2	23	25	0.10	1.16	1.26
Kristinankaupunki — Kris- tinestad	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio	42	608	1	4	5	0.16	0.66	0.82
Lahti	182	1 470	2	18	20	0.14	1.22	1.36
Laitila	3	52	—	—	—	—	—	—
Lappeenranta — Villman- strand	140	829	—	7	7	—	0.84	0.84
Loimaa	8	125	1	2	3	0.80	1.60	2.40
Loviisa — Lovisa	52	814	10	34	44	1.23	4.18	5.41
Luopioinen	134	1 351	1	42	43	0.07	3.11	3.18
Maarianhamina — Marie- hamn	141	670	4	18	22	0.60	2.69	3.29
Mikkeli — S:t Michel	183	1 251	2	—	2	0.16	—	0.16
Muonio	13	42	—	—	—	—	—	—
Mänttä	—	—	—	—	—	—	—	—
Nummi	5	90	—	1	1	—	1.11	1.11
Nurmes	27	245	—	5	5	—	2.04	2.04
Oulu — Uleåborg	1	9	6	—	6	66.67	—	66.67
Paavola	59	347	10	4	14	2.88	1.15	4.03
Parikkala	158	928	4	14	18	0.43	1.51	1.94
Perniö — Bjärnä	1	12	—	—	—	—	—	—
Pieksämä	2	44	—	—	—	—	—	—
Pielavesi	3	35	—	—	—	—	—	—
Pori — Björneborg	5	84	—	—	—	—	—	—
Porvoo — Borgå	27	289	—	—	—	—	—	—
Riihimäki	7	316	—	—	—	—	—	—
Rovaniemi	—	—	—	—	—	—	—	—
Salo	3	33	—	—	—	—	—	—
Savonlinna — Nyslott	65	583	—	11	11	—	1.89	1.89
Seinäjoki	23	130	—	—	—	—	—	—
Sodankylä	—	—	—	—	—	—	—	—
Suonenjoki	—	—	—	—	—	—	—	—
Taivalkoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Tampere — Tammerfors ..	2	76	—	2	2	—	2.63	2.63
Tohmajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—
Tornio — Torneå	30	66	4	1	5	6.06	1.52	7.58
Turku — Åbo	70	668	12	12	24	1.80	1.80	3.60
Utajärvi	187	1 573	—	5	5	—	0.31	0.31
Vaasa — Vasa	229	1 219	1	4	5	0.08	0.33	0.41
Vammala	243	2 767	8	43	51	0.29	1.55	1.84
Veteli — Vetil	57	194	—	—	—	—	—	—
Viitasaari	64	305	—	1	1	—	0.33	0.33
Ylivieska	86	305	—	—	—	—	—	—
Ähtäri	—	—	—	—	—	—	—	—
Äänekoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Koko maa — Dans tout le pays	4 315	32 828	135	358	493	0.41	1.09	1.50

* S = selvä ** H = luikko *) F = fortes **) f = faibles

Taulu 2. Vertaileva taulu vv. 1908—1950 tutkittujen nautaeläinten lukumäärästä ja niiden reaktioprosenteista.
Tableau 2. Tableau comparatif pour les années 1908—1950 indiquant le nombre des bovidés et le pourcentage des réactions.

Vuosi Année	Tutkittujen eläinten luku Nombre des ani- maux examinés	Reaktiot % Pourcentage des réactions	Vuosi Année	Tutkittujen eläinten luku Nombre des ani- maux examinés	Reaktiot % Pourcentage des réactions
1908	57 031	6.4	1930	113 594	4.3
1909	72 165	4.9	1931	155 453	3.12
1910	73 978	4.4	1932	183 649	3.11
1911	66 419	5.0	1933	180 838	3.00
1912	70 628	4.5	1934	158 225	3.32
1913	94 021	2.8	1935	171 190	2.88
1914	69 185	4.3	1936	147 760	2.44
1915	42 677	6.1	1937	138 462	2.54
1916	34 545	4.7	1938	116 017	3.10
1917	21 867	5.5	1939	60 892	3.08
1918	5 660	4.0	1940	15 197	3.99
1919	14 804	5.0	1941	32 350	3.52
1920	11 333	6.0	1942	5 176	3.48
1921	11 501	7.2	1943	5 446	6.21
1922	17 287	7.0	1944	3 599	3.14
1923	24 594	8.5	1945	16 724	4.75
1924	33 910	6.9	1946	39 379	3.08
1925	47 643	7.3	1947	32 313	2.81
1926	34 886	7.9	1948	26 852	3.78
1927	29 823	6.5	1949	32 298	2.43
1928	42 837	4.9	1950	40 329	2.22
1929	77 572	5.5			

Taulu 3. Taulu reaktioprosentin vaihteluista vv. 1908—1950 ensikerran tutkituissa karjoissa.
Tableau 3. Tableau indiquant le pourcentage des réactions chez les bovidés examinés pour la première fois, années 1908—1950.

Vuosi Année	Tutkittujen karjojen luku Nombre des étables examinées	Tutkittujen eläinten luku Nombre des animaux examinés	Reaktiot — Réactions		
			S F	H f	S + H % F + f en %
1908	—	21 529	1 122	380	7.0
1909	—	28 719	1 063	456	5.3
1910	2 250	29 956	709	650	4.4
1911	1 733	21 270	527	361	4.2
1912	2 079	24 004	405	461	3.6
1913	3 649	42 738	679	711	3.2
1914	2 498	24 617	308	319	2.6
1915	432	5 469	222	162	9.7
1916	472	4 771	62	106	3.52
1917	157	2 392	86	51	5.7
1918	83	823	32	26	7.0
1919	132	2 472	96	17	4.6
1920	201	3 065	303	66	12.1
1921	172	2 240	107	55	7.2
1922	245	4 120	94	90	4.5
1923	450	4 989	86	91	3.5
1924	819	10 144	200	219	4.1
1925	1 814	21 393	244	517	3.5
1926	1 050	11 969	223	221	3.8
1927	1 027	11 388	265	337	5.3
1928	1 110	13 280	246	406	4.9
1929	2 952	30 444	417	1 284	5.6
1930	5 396	55 746	439	1 512	3.5
1931	8 774	82 787	525	1 406	2.33
1932	10 571	99 202	378	1 728	2.12
1933	10 208	89 756	401	1 415	2.02
1934	8 767	72 403	394	1 253	2.27
1935	7 914	64 325	351	993	2.09
1936	7 275	60 406	308	871	1.95
1937	7 042	57 487	258	848	1.94
1938	7 539	57 069	393	831	2.14
1939	4 532	38 847	195	543	1.90
1940	574	3 641	43	72	3.16
1941	1 638	9 681	84	195	2.88
1942	59	477	2	3	1.04
1943	78	653	28	16	6.74
1944	49	416	6	8	3.36
1945	965	7 578	89	140	3.02
1946	1 790	12 448	108	200	2.48
1947	2 432	18 419	32	146	0.96
1948	2 462	18 799	101	305	2.16
1949	3 561	23 554	88	280	1.56
1950	4 315	32 828	135	358	1.50

Taulu 4. Luomistautitilasto vuodelta 1950 (karjojen luku).
 Tableau 4. Statistique des avortements épizootiques, l'année 1950 (nombre des étables).

Piiri <i>District vétérinaire</i>	Jul. tutk. alaiseksi <i>Déclarés soumis à l'examen</i>	Julistettu saastute- tuiksi <i>Déclarés contaminés</i>	Tutkimuk- sen alainen karja julis- tettu saas- tutetuksi	Julistettu vapaaksi tutkimuk- sen alai- sudesta	Julistettu vapaaksi saastute- tuksi julis- tuksesta	Kirjoissa olevat tut- kimuksen alaiset karjat 31. 12. 50 <i>Soumis à l'examen pr 31. 12. 50</i>	Kirjoissa olevat luomistaut. karjat 31. 12. 50 <i>Contaminés pr 31. 12. 50</i>
Alajärvi	—	—	—	—	—	—	—
Forssa	—	1	—	—	1	—	7
Haapajärvi	—	—	—	—	—	—	—
Haapavesi	—	—	—	—	1	—	—
Hamina — Fredrikshamn	—	—	—	—	—	—	—
Hartola	—	—	—	—	—	—	—
Heinävesi	—	—	—	—	—	—	—
Helsinki — Helsingfors	1	2	—	—	3	3	60
Hyrnsalmi	—	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna — Tavastehus	—	—	—	—	1	—	4
Härmä	—	—	—	—	—	—	—
Iisalmi	1	10	—	2	28	18	85
Ikaalinen	—	—	—	—	2	—	—
Ilomantsi	1	1	—	—	5	1	7
Jalasjärvi	—	—	—	—	—	—	—
Joensuu	2	2	—	—	1	2	1
Juankoski	—	—	—	—	—	—	—
Jyväskylä	1	—	—	1	—	—	—
Jämsä	—	—	—	—	—	—	—
Kajaani	1	—	—	1	—	—	—
Karjaa — Karis	—	—	—	1	4	—	1
Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—
Kiukainen	1	—	—	1	4	1	7
Kokkola — Gamlakarleby	1	2	1	—	1	—	1
Kouvola	—	1	—	2	13	2	30
Kristiinankaupunki — Kristinestad	—	—	—	—	—	—	—
Kuopio	2	—	—	1	2	7	18
Lahti	—	3	1	—	2	—	17
Laitila	—	—	—	—	—	—	—
Lappeenranta — Villmanstrand	—	—	—	—	—	—	—
Loimaa	2	15	—	2	10	1	33
Loviisa — Lovisa	1	1	—	1	—	—	11
Luopioinen	—	—	—	—	1	—	—
Maarianhamina — Mariehamn	—	—	—	—	—	—	—
Mikkeli — S:t Michel	—	—	—	—	—	—	—
Muonio	—	—	—	—	—	—	—
Mänttä	—	—	—	—	—	—	—
Nummi	—	2	1	—	1	1	14
Nurmes	1	—	—	1	—	—	—
Oulu — Uleåborg	—	—	—	—	—	—	—
Paavola	—	1	—	2	3	—	—
Parikkala	—	—	—	—	—	—	—
Perniö — Bjärnä	—	—	—	—	—	—	2
Pieksämä	—	—	—	—	—	—	—
Pielavesi	—	—	—	—	1	—	2
Pori — Björneborg	1	2	—	—	1	1	9
Porvoo — Borgå	—	14	—	—	7	—	39
Riihimäki	—	1	—	1	1	—	—
Rovaniemi	—	—	—	—	—	—	—
Salo	—	2	—	2	3	—	8
Savonlinna — Nyslott	—	—	—	—	1	—	—
Seinäjoki	—	—	—	—	—	—	—
Sodankylä	—	—	—	—	—	—	—
Suonenjoki	—	—	—	—	—	—	—
Taivalkoski	—	—	—	—	—	—	—
Tampere — Tammerfors	—	1	—	—	—	—	8
Tohmajärvi	—	—	—	—	1	—	6
Tornio — Torneå	—	—	—	—	—	—	—
Turku — Åbo	—	4	—	—	5	—	7
Utajärvi	—	—	—	—	—	—	1
Vaasa — Vasa	—	—	—	—	—	—	—
Vammala	2	—	—	—	1	2	1
Veteli — Vetil	—	—	—	—	—	—	—
Viitasaari	—	—	—	—	—	—	—
Ylivieska	—	—	—	—	—	—	—
Ähtäri	—	—	—	—	—	—	—
Äänekoski	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	18	65	3	18	104	39	379

Taulu 5 a. Taulu v. 1950 esiintyneistä eläintautilaissa mai-
Tableau 5 a. Tableau relatif aux maladies des animaux

Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Luomistauti *) <i>Abortus infectiosus</i> *)	Hevosen tarttuva näivetystauti <i>Anaemia infectiosa equorum</i>	Pernarutto <i>Anthrax</i>	Porsasyskä <i>Broncho-pneumonia catarrhalis chronica infectiosa suum</i>	Pääntauti <i>Coryza contagiosa equorum</i>	Kinokuume <i>Coryza gangraenosa bovum</i>	Ritinärutto <i>Gangraena emphysematosa</i>	Punatauti <i>Haemoglobinuria enzootica</i>
Alajärvi	—	—	—	—	15	2	—	5
Forssa	1	—	63 ⁵⁾	—	6	—	—	53
Haapajärvi	—	—	—	—	11	2	—	—
Haapavesi	—	—	—	—	3	4	—	—
Hamina — Fredrikshamn	—	—	—	11	25	3	—	93
Hartola	—	—	—	—	3	1	—	123
Heinävesi	—	—	—	—	—	13	—	151
Helsinki — Helsingfors	2	—	—	18	29	—	—	47
Hyrnsalmi	—	—	—	—	7	—	—	—
Hämeenlinna — Tavastehus	—	—	5	—	—	2	—	36
Härmä	—	—	—	—	14	3	—	—
Iisalmi	10	—	—	—	15	2	—	16
Ikaalinen	—	—	—	—	2	1	—	59
Ilomantsi	1	—	—	—	—	2	5	49
Jalasjärvi	—	—	—	—	8	3	—	—
Joensuu	2	—	—	—	9	3	1	140
Juankoski	—	—	—	—	5	1	—	102
Jyväskylä	—	—	—	—	—	1	—	135
Jämsä	—	—	—	—	2	3	—	2
Kajaani	—	—	—	—	46	4	—	—
Karjaa — Karis	—	—	—	—	1	1	—	35
Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—	—
Kiukainen	—	—	2	—	4	2	1	—
Kokkola — Gamlakarleby	2	—	—	—	7	5	—	—
Kouvola	1	—	—	33	2	20	—	145
Kristiinankaupunki — Kristinestad	—	—	—	1	—	3	—	10
Kuopio	—	—	—	—	8	3	—	129
Lahti	3	—	—	119	19	10	—	233
Laitila	—	—	—	—	8	2	—	7
Lappeenranta — Villmanstrand	—	—	—	—	—	—	—	197
Loimaa	15	—	1	—	3	—	—	2
Loviisa — Lovisa	1	—	—	62	3	2	—	13
Luopioinen	—	—	2	—	4	11	2	273
Maarianhamina — Mariehamn	—	—	—	—	—	3	—	72
Mikkeli — S:t Michel	—	—	—	—	—	3	—	44
Muonio	—	—	—	—	—	1	—	—
Mänttä	—	—	—	—	—	2	—	14
Nummi	2	—	—	—	12	2	—	131
Nurmes	—	—	—	—	3	1	—	—
Oulu — Uleåborg	—	—	—	—	60	—	—	—
Paavola	1	—	—	—	9	7	—	—
Parikkala	—	—	—	—	—	7	—	98
Perniö — Bjärnä	—	—	—	—	1	—	—	17
Pieksämä	—	—	—	—	1	—	—	67
Pielavesi	—	—	—	—	12	—	—	145
Pori — Björneborg	2	—	—	—	—	1	—	7
Porvoo — Borgå	14	—	—	2	2	1	—	63
Riihimäki	1	—	4	—	2	1	—	133
Rovaniemi	—	—	1	—	—	1	—	—
Salo	2	—	1	—	—	—	—	11
Savonlinna — Nyslott	—	—	—	—	1	2	1	45
Seinäjoki	—	—	—	—	37	3	—	—
Sodankylä	—	—	—	—	6	3	—	—
Suonenjoki	—	—	—	—	4	—	—	334
Taivalkoski	—	—	—	—	—	—	—	—
Tampere — Tammerfors	1	—	—	1	1	1	—	62
Tohmajärvi	—	—	—	—	—	—	—	87
Tornio — Torneå	—	—	1	—	—	—	—	—
Turku — Åbo	4	—	3	—	6	3	—	6
Utajärvi	—	—	—	—	17	—	—	—
Vaasa — Vasa	—	—	—	8	22	4	—	22
Vammala	—	—	—	—	7	6	—	—
Veteli — Vetil	—	—	—	—	25	3	—	1
Viitasaari	—	—	—	—	10	4	—	2
Ylivieska	—	—	—	—	22	2	—	—
Ähtäri	—	—	—	—	—	6	—	—
Äänekoski	—	—	10	—	—	5	—	29
Koko maa — Dans tout le pays	65	—	93	255	519	181	10	3 445

*) Seur. eläintautilaissa mainittuja tarttuvia kotieläintautia ei ole vuonna 1950 maassa esiintynyt: Lintukolera, astumatauti, kupulatauti, *maladies infectieuses animaux domestiques mentionnées dans la loi sur les maladies des animaux, celles énumérées ci-après ne se sont pas montrées en roppneumonia contagiosa bovum, Pleuropneumonia contagiosa equorum, Variola ovina, Lyssa, Aphae epizooticae, Septicaemia haemorrhagica suum, Malleus*

*) Luku tarkoittaa vuoden kuluessa saastutetuksi julistettuja karjoja. — *Nombre des étables déclarées contaminées.*

*) Numerot tarkoittavat pesäketuberkuuloittisten eläinten lukumäärää, ja käsittävät myöskin saastutettuja kanaloita. — *Les chiffres se rapportent.*

*) Luku tarkoittaa pesälukua. — *Nombre des ruches d'abeilles.*

*) Minkkejä. — *Visons.*

nituisista tarttuvista kotieläintautitapauksista. ¹⁾
mentionnées dans la loi sur les maladies infectieuses. — 1950 ¹⁾

Influenssa <i>Influenza equorum</i>	Sikaruusu <i>Rhusiopathia suis</i>	Syyhytauti <i>Scabies</i>	Pälvisilja <i>Trichophytia</i>	Tuberkuloosi ²⁾ <i>Tuberculosis ²⁾</i>	Valkovatsuri ²⁾ <i>Typhus avium ²⁾</i>	Hevosen kes- kenvarsoinen <i>Paratyphus abortus equi</i>	Tarttuva utaretulehdus <i>Mastitis streptococcica</i>	Nosemarutto ⁴⁾ <i>Nosema apis ⁴⁾</i>
13	90	—	—	—	—	—	—	—
35	488	—	11	—	—	—	15	—
—	25	—	5	—	—	—	—	—
15	5	—	2	—	—	—	—	—
71	515	—	—	—	—	—	162	—
33	98	—	2	—	—	—	—	—
41	125	—	33	—	—	—	6	—
5	353	—	—	27	—	—	16	—
—	22	—	—	—	—	—	—	—
1	71	—	11	3	—	—	24	—
42	84	—	—	—	—	—	20	—
36	78	—	4	—	—	—	—	—
11	222	—	6	—	—	—	—	—
2	30	—	—	—	—	—	—	—
32	271	—	—	—	—	—	22	—
57	225	—	24	—	—	—	—	—
4	127	—	6	—	—	—	—	—
8	116	—	—	1	—	—	2	—
—	86	—	56	—	—	—	—	—
37	70	—	9	—	—	—	—	—
2	190	—	1	—	—	—	171	—
—	27	—	—	—	—	—	—	—
—	327	—	68	—	—	—	4	—
53	64	—	—	—	—	—	—	—
15	423	—	100	—	—	—	3	—
25	86	—	—	—	—	—	4	—
68	209	—	12	—	—	—	23	—
29	639	—	65	—	—	—	57	—
1	505	—	10	104	2	—	35	—
77	357	—	—	—	—	—	26	—
—	328	—	—	—	—	—	38	—
1	189	—	7	—	—	—	2	—
5	503	—	73	—	—	—	1	—
—	71	—	—	—	—	—	50	—
14	172	—	—	—	—	—	8	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	133	—	4	—	—	—	12	—
1	266	—	4	—	—	—	14	—
4	65	—	8	—	—	—	11	—
9	87	—	—	7	—	—	—	—
65	28	—	—	2	—	—	19	—
23	319	—	10	2	—	—	—	—
2	131	—	—	—	—	—	122	—
25	163	—	—	—	—	—	—	—
30	156	—	16	—	—	—	—	—
—	109	—	10	—	—	—	55	—
—	561	—	12	—	—	—	117	—
3	460	—	—	—	—	—	133	—
4	13	—	—	—	—	—	—	—
—	315	—	2	—	—	—	56	—
39	122	—	12	—	—	—	23	—
82	274	—	—	—	—	—	24	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—
18	336	—	48	—	—	—	—	—
—	11	—	—	—	—	—	—	—
—	270	—	200	—	—	—	17	—
52	126	—	—	—	—	—	5	—
—	22	—	6	—	—	—	5	—
—	360	—	7	14	—	—	371	—
—	28	—	—	—	—	—	20	—
60	362	—	—	—	—	—	43	—
19	397	—	5	—	—	—	114	—
5	24	—	—	—	—	—	2	—
—	74	—	6	—	—	—	35	—
8	63	—	39	—	—	—	—	—
4	94	—	2	—	—	—	—	—
25	143	—	3	—	—	—	6	—
1 214	12 703	—	899	160	2	—	1 893	—

linturutto, karjarutto, sikarutto, naudan keuhkorutto, keuhkomätä, lammasrokko, raivotauti, suu- ja sorkkatauti, sikatauti, räkätauti. — *Parmi les Finlande dans année 1950. — Cholera avium, Ezanthaema coliale paralyticum, Lymphangioidis epizootica, Pestis avium, Pestis bovina, Pestis suum, Pleu-*

au nombre des animaux atteints de feyers tuberculeux.

Taulu 5 b. Taulu v. 1950 esiintyneistä muista, ei eläintautilaissa

Tableau 5 b. Tableau relatif aux maladies des animaux, non

Piirieläinlääkäripiiri <i>District vétérinaire</i>	Sädesienitauti <i>Actinomycosis</i>	Rypäläsienitauti <i>Botryomycosis</i>	Tarttuva keuhko- ja keuhkoputkitulehdus <i>Bronchitis et bronchopneumonia infectiosa</i>	Punavatsuri <i>Coccidiosis</i>	Vastasyntyneitten eläinten ripuli tai verenmyrkytys <i>Dysenteria vel pyosepticamnia neonatorum</i>	Penikkatauti <i>Febris catarrhalis infectiosa canum</i>	Tarttuva emätintulehdus <i>Kolpitis granulosa infectiosa bovim</i>
Alajärvi	4	—	—	—	40	2	—
Forssa	15	4	—	652	143	12	28
Haapajarvi	1	—	—	—	—	3	—
Haapavesi	8	1	—	—	—	—	—
Hamina — Fredrikshamn ..	63	18	—	429	23	89	4
Hartola	1	23	23	—	64	15	2
Heinävesi	2	3	—	—	39	15	—
Helsinki — Helsingfors	33	1	—	41	61	248	—
Hyrnsalmi	1	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna — Tavastehus	4	—	—	—	4	23	—
Härmä	6	1	—	—	—	2	—
Iisalmi	12	1	—	—	8	19	—
Ikaalinen	12	1	—	—	5	21	—
Ilomantsi	—	—	—	—	—	1	—
Jalasjärvi	12	—	—	—	11	3	40
Joensuu	6	3	1	—	8	53	10
Juankoski	1	—	—	—	—	9	—
Jyväskylä	2	—	—	10	4	43	114
Jämsä	3	2	—	—	9	11	—
Kajaani	—	—	—	—	—	30	—
Karjaa — Karis	41	—	—	114	124	41	—
Kemijärvi	1	1	—	—	—	20	—
Kiukainen	13	2	—	258	168	9	3
Kokkola — Gamlakarleby ..	5	—	—	—	1	51	—
Kouvola	22	5	—	—	146	33	—
Kristiinankaupunki — Kristinestad	22	—	—	4	2	3	—
Kuopio	5	3	—	—	17	47	—
Lahti	75	3	—	125	806	72	—
Laitila	27	—	—	98	79	36	—
Lappeenranta — Villmanstrand	9	2	—	—	26	86	4
Loimaa	5	—	—	2	—	—	—
Loviisa — Lovisa	19	1	—	—	—	7	—
Luopioinen	9	1	5	—	79	8	20
Maarianhamina — Mariehamn	1	—	—	—	1	1	—
Mikkeli — S:t Michel	5	2	—	635	3	10	—
Muonio	—	—	—	—	—	8	—
Mänttä	10	8	—	—	41	21	235
Nummi	19	12	—	—	26	17	—
Nurmes	—	—	—	—	2	—	22
Oulu — Uleåborg	8	1	—	—	—	22	—
Paavola	8	—	—	200	180	—	30
Parikkala	—	—	—	—	—	29	—
Perniö — Bjärnä	40	1	—	15	89	2	—
Pieksämä	3	—	—	—	—	4	—
Pielavesi	2	—	—	—	—	9	—
Pori — Björneborg	18	—	—	—	—	4	—
Porvoo — Borgå	41	1	—	—	85	6	—
Riihimäki	11	2	—	—	83	34	—
Rovaniemi	—	—	—	—	—	—	—
Salo	35	1	—	3	—	6	—
Savonlinna — Nyslott	8	—	—	—	16	7	—
Seinäjoki	81	4	76	383	—	9	208
Sodankylä	—	—	—	—	—	2	—
Suonenjoki	—	—	—	—	—	86	—
Taivalkoski	3	1	—	—	—	2	—
Tampere — Tammerfors ..	24	—	—	—	91	113	—
Tohmajärvi	2	—	—	—	—	8	—
Tornio — Torneå	3	—	—	—	1	13	—
Turku — Åbo	74	1	—	43	11	33	—
Utajärvi	—	—	—	—	—	—	—
Vaasa — Vasa	167	4	—	1 643	20	61	—
Vammala	33	6	—	1 493	23	22	—
Veteli — Vetil	2	—	—	—	3	2	—
Viitasaari	1	—	—	—	—	7	278
Ylivieska	2	—	—	—	—	6	—
Ähtäri	—	—	—	—	3	4	148
Äänekoski	—	—	—	—	—	6	—
Koko maa — Dans tout le pays	1 040	120	105	6 148	2 545	1 566	1 146

¹⁾ Seul. tarttuvia eläintautia ei vuonna 1950 ole maassa esiintyneet: Vasikkakurkkumätä, paratuberkuloottinen suolitulehdus, siitinrakottuma, en Finlande dans l'année 1950 Diphtheria vitulorum, Enteritis paratuberculosis bovis, Exanthema coitale, Favus, Lymphangiitis ulcerosa equorum, Pseudo-

mainituista tarttuvista kotieläintautitapauksista. ¹⁾mentionnées dans la loi sur les maladies infectieuses. — 1950 ¹⁾

Tarttuva hevosyskä <i>Laryngo-tracheo-bronchitis contagiosa equorum</i>	Täpläkuume <i>Morbus maculosus equi</i>	Pahanlaatuisen turvotus <i>Oedema malignum</i>	Kuusokeus <i>Panophthalmia infectiosa recidiva equi</i>	Hevosien tarttuva suuntulehdus <i>Stomatitis pustulosa contagiosa equorum</i>	Jäykkäkouristus <i>Tetanus</i>	Rokko <i>Variola vaccina</i>	Maksa-aiivautauti <i>Hepato-encephalitis equorum</i>	Muita tarttuvia tauteja <i>Autres maladies infectieuses</i>
39	1	—	—	2	7	23	3	—
—	—	—	—	—	—	—	4	—
—	—	—	—	—	2	6	—	—
11	2	—	—	—	21	—	2	—
—	—	—	—	—	4	7	4	3
—	—	—	—	—	16	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	4	—
—	1	—	—	—	4	—	2	—
—	2	—	—	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	4	—	2	7	15	3	5
—	2	2	—	—	4	—	4	—
—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	2	—	1	—
—	—	1	—	—	—	41	—	—
—	—	—	—	—	1	—	1	—
—	—	—	—	—	2	4	4	13
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	3	—	—	—	4	—	—	—
—	—	—	—	—	1	31	1	16
—	—	—	—	—	2	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	2	1	—	4	—	—	—
—	—	—	1	—	1	—	—	8
—	2	1	—	—	3	162	5	32
—	—	1	—	—	5	—	4	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	2	2	2
—	—	—	—	—	2	—	1	—
—	—	—	—	—	1	5	—	—
—	—	—	—	—	1	24	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	2	—	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	3	—	6	—
—	—	—	—	—	1	—	1	5
—	—	—	—	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	3	—	—	—
—	—	—	—	—	2	—	—	—
—	—	2	—	—	2	6	3	73
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	—	—	—
—	—	10	—	—	3	—	—	—
—	—	—	—	—	4	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	2	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	—	—	—	4	—	2	—
—	5	—	—	—	—	1	1	2
—	—	—	—	—	9	10	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1	28	—	194
—	1	—	—	—	2	—	—	2
—	—	—	—	—	8	—	—	—
2	3	—	—	—	6	—	—	1
—	1	—	—	—	9	64	3	—
—	—	—	—	—	—	2	—	—
—	—	—	—	—	2	—	—	3
—	1	—	—	—	2	5	1	—
—	—	—	—	—	4	—	—	—
53	29	23	1	4	169	436	70	378

päähkä, hevosen haavakas imusuonitulehdus, valetuberkuloosi, trichomonaditartunta. — *Les maladies infectieuses suivantes ne se sont pas montrées tuberculosis, Trichomonas.*

Taulu 6. Yhdistelmä eläinlääkärien ilmoittamista kotieläinten sairaustapauksista v. 1950.

Tableau 6. Relevé des rapports des vétérinaires, concernant le nombre des animaux traités pour maladies, en 1950.

Tauti Maladie	Hevosia Chevaux	Nautoja Bovidés	Lampaita ja vuohia Moutons et chèvres	Sikoja Pores	Koiria ja kissoja Chiens et chats	Siipi- karjaa Volaille	Muita eläimiä Autres animaux	Yhteensä Total
Tarttuvia tauteja — <i>Morbi infectiosi</i>	2 656	9 377	10	15 262	1 716	6 251	—	35 272
Sydänpussin tulehdus — <i>Pericarditis</i>	4	449	—	9	2	—	—	464
Muita verenkiertoelinten tauteja — <i>Alii morbi organorum circulationis</i>	1 439	317	—	439	87	—	—	2 282
Vähäverisyys — <i>Anaemia</i>	172	89	62	3 625	13	54	—	4 015
Muita veren- ja vertamuodostavien elinten tauteja — <i>Alii morbi sanguinis sanguiniferorumque organum</i>	26	98	—	21	11	590	—	746
Asetonitauti — <i>Acetonaemia</i>	—	9 581	—	—	—	—	—	9 581
Poikimakouristus — <i>Eclampsia puerperalis</i>	—	277	—	163	21	—	—	461
Lannehalvaus — <i>Haemoglobinaemia paralytica</i>	1 973	49	—	—	—	—	—	2 022
Synnytyksenjälkeinen verivirtsa — <i>Haemoglobinuria puerperalis</i>	—	850	—	—	—	—	—	850
Nääntyminen — <i>Inanitia</i>	27	59	5	61	1	—	—	153
Poikimahalvaus — <i>Paresis puerperalis</i>	—	18 690	—	33	—	—	—	18 723
Riisi, luunpehmeneminen, luunsurkastuminen — <i>Rachitis, osteomalacia, osteodystrophia</i>	537	1 841	133	4 099	250	8	42	6 910
Muita aineenvaihtotauteja — <i>Alii morbi constitutionales etc.</i>	974	5 532	277	3 564	215	649	102	11 313
Keuhkoputkentulehdus — <i>Bronchitis</i>	1 724	201	—	20	103	—	—	2 048
Keuhkotauti — <i>Bronchitis et bronchopneumonia verminosa</i>	63	52	6	—	3	—	—	124
Keuhkolaajentuma — <i>Enphysema pulmonum</i>	904	35	—	—	1	—	—	940
Hinkukurkku — <i>Haemiplegia laryngis sinistra</i>	46	—	—	—	—	—	—	46
Kurkunpääntulehdus — <i>Laryngitis</i>	1 441	37	—	12	56	—	—	1 546
Keuhko- tai keuhkopussintulehdus — <i>Pneumonia vel pleuritis</i>	87	114	—	104	54	—	—	359
Muita hengityselinten tauteja — <i>Alii morbi organorum respiratoris</i>	777	82	3	33	124	—	—	1 019
Etumahojen velttous — <i>Atonia proventriculorum</i>	—	5 155	43	—	—	—	—	5 198
Esineitä ruokatorvessa — <i>Corpora aliena oesophagi</i>	12	1 669	29	85	24	—	—	1 819
Vieraita esineitä etumahoissa tai mahassa — <i>Indigestio traumatica</i>	19	2 875	2	3	9	—	—	2 908
Ähky — <i>Colica</i>	3 822	124	—	—	—	—	—	3 946
Maha- ja suolitulehdus — <i>Gastroenteritis</i>	1 342	1 654	20	1 864	428	411	11	5 730
Suolistomatoja — <i>Helminthiasis</i>	11 997	76	206	84	1 710	93	85	14 251
Umpitauti — <i>Obstipatio</i>	654	1 073	10	533	128	—	—	2 398
Hampaan juurikalvon tulehdus — <i>Periostitis alveolaris</i>	341	9	—	—	4	—	—	354
Nielutulehdus — <i>Pharyngitis</i>	417	26	—	5	36	—	—	484
Suuntulehdus — <i>Stomatitis</i>	372	28	9	5	22	—	—	436
Pullistustauti — <i>Meteorismus acutus</i>	89	2 827	67	2	1	—	—	2 986
Hammasvikoja — <i>Vitia dentium</i>	7 351	272	—	21	31	—	—	7 675
Muita ruoansulatuselinten tauteja — <i>Alii morbi organorum digestionis</i>	897	2 460	160	1 442	172	50	93	5 274
Satunnainen luominen — <i>Abortus sporadicus</i>	129	2 836	2	21	17	—	—	3 005
Emätintulehdus — <i>Colpitis</i>	11	1 191	—	—	2	—	—	1 204
Synnytyksesteitä — <i>Impedimenta partus</i>	213	2 500	24	312	47	—	1	3 097
Piettiö — <i>Kryptorchismus</i>	95	—	—	58	—	—	—	153
Utaretulehdus — <i>Mastitis</i>	286	14 988	9	422	23	—	2	15 730
Kohtutulehdus — <i>Metritis</i>	90	2 992	1	96	53	—	—	3 232
Esinahan ahtaus tai turpoaminen — <i>Phimosi vel paraphimosis</i>	117	111	—	10	7	—	—	245
Kohdun esiinluiskahdus — <i>Prolapsus et inversio uteri</i>	25	663	—	29	1	—	—	718
Emättimen esiinluiskahdus — <i>Prolapsus et inversio vaginae</i>	14	784	—	7	—	—	—	805
Jälkeisten jääminen — <i>Retentio secundinarum</i>	328	6 126	1	43	3	—	—	6 501
Hedelmättömyys — <i>Sterilitas</i>	817	25 738	—	405	29	—	71	27 060
Vedintulehdus — <i>Thelitis</i>	—	2 205	—	—	—	—	—	2 205
Kohdun kiertyminen — <i>Torsio uteri</i>	4	439	—	1	—	—	—	444

Taulu 6. (jatk.)

Tauti <i>Maladie</i>	Hevosia <i>Chevaux</i>	Nautoja <i>Bovides</i>	Lampaita ja vuohia <i>Moutons et chèvres</i>	Sikoja <i>Porcs</i>	Koiria ja kissoja <i>Chiens et chats</i>	Siipi- karjaa <i>Volaille</i>	Muita eläimiä <i>Autres animaux</i>	Yhteensä <i>Total</i>
Muita virtsa- ja sukuelinten tauteja — <i>Alii morbi organorum uropoeticorum et sexualium</i>	494	1 333	2	260	97	—	—	2 186
Pyörimistauti — <i>Coenurosis</i>	—	—	49	—	—	—	—	49
Pöhkätauti — <i>Hydrocephalus internus chronicus</i>	17	—	—	—	—	—	—	17
Aivojen ja aivokalvojen tauteja — <i>Morbi cerebri et meningitis cerebri</i>	52	22	3	31	28	—	—	136
Muita hermoston tauteja — <i>Alii morbi systematis nervorum</i>	231	123	—	84	61	—	—	499
Silmän sidekalvon tulehdus — <i>Conjuncti- vitis</i>	397	390	—	—	465	—	—	1 252
Vieraita esineitä silmässä — <i>Corpora aliena oculi</i>	69	684	—	—	9	—	—	762
Sarveiskalvon tulehdus — <i>Keratitis</i>	306	550	—	—	142	—	—	998
Muita silmättauteja — <i>Alii morbi oculorum</i>	469	422	1	6	250	—	1	1 149
Veripahka korvaledessä — <i>Othaematoma</i>	6	3	—	57	29	—	2	97
Korvakäytävän tulehdus — <i>Otitis externa</i>	12	4	—	—	930	—	—	946
Muita korvatauteja — <i>Alii morbi organi auditus</i>	28	18	—	—	154	—	—	200
Niveltulehdus — <i>Arthritis et periarthritis</i>	2 182	394	4	47	54	—	—	2 681
Patti — <i>Arthritis et periarthritis chronica deformans tarsi</i>	1 215	—	—	—	—	—	—	1 215
Vuohisrengas — <i>Arthritis et periarthritis chronica deformans phalanges</i>	544	—	—	—	—	—	—	544
Limapussintulehdus — <i>Bursitis</i>	1 301	367	—	—	13	—	—	1 681
Nyrjähdys — <i>Distorsio</i>	2 329	376	—	20	53	—	—	2 778
Luunkatkeamia — <i>Fracturae</i>	264	315	5	245	174	—	1	1 004
Virsutauti — <i>Laminitis</i>	624	4	—	—	—	—	—	628
Sijoiltaanmeno — <i>Luatio</i>	206	66	—	3	30	—	—	305
Kavio-, sorkka- ja kynsitauteja — <i>Morbi ungularum</i>	2 997	839	1	38	94	—	—	3 969
Sorkkamätä — <i>Panaritium</i>	—	180	—	21	—	—	—	201
Martokaviontulehdus — <i>Pododermatitis</i>	1 305	—	—	—	—	—	—	1 305
Jänne- ja jännetuppitulehdus — <i>Tendi- nitis et tendovaginitis</i>	2 757	112	—	1	8	—	—	2 878
Muita liikuntaelinten tauteja — <i>Alii morbi organorum locomotionis</i>	1 427	247	2	50	54	—	—	1 780
Karvakato — <i>Alopecia</i>	55	70	14	—	40	—	—	179
Talirauhaspunkkitauti — <i>Acariasis</i>	—	—	—	—	13	—	—	13
Ihotulehdus ja rohtuma — <i>Dermatitis et eczema</i>	1 405	1 052	23	301	664	1	—	3 446
Vuohisrohtuma — <i>Dermatitis erythema- tosa, eczematosa et verrucosa</i>	4 672	—	—	—	—	—	—	4 672
Harja- ja häntärupi — <i>Eczema jubae et caudae</i>	1 090	113	—	—	—	—	—	1 203
Syöpäläisiä — <i>Parasiti pellis</i>	193	197	28	558	230	812	—	2 018
Muita ihotauteja — <i>Alii morbi cutis</i>	849	408	39	422	131	132	1	1 982
Märkäpesäke — <i>Abscessus</i>	867	615	8	99	82	—	—	1 671
Säkäavanne — <i>Fistula summi colli</i>	128	—	—	—	—	—	—	128
Avanteita — <i>Fistulae</i>	216	84	—	2	2	—	2	306
Veripahka — <i>Haematoma</i>	404	213	—	22	42	—	—	681
Tyrä — <i>Hernia</i>	255	95	—	1 696	27	—	—	2 073
Myrkytys — <i>Intoxicatio</i>	164	1 011	3	230	246	76	21	1 751
Ajotulehdus — <i>Phlegmone</i>	1 664	138	—	6	17	—	—	1 825
Märkä- tai verenmyrkytys — <i>Pyæmia vel septicaemia</i>	162	134	1	15	8	—	—	320
Niska-avanne — <i>Talpa</i>	28	3	—	—	—	—	—	31
Pahanlaatuisia kasvaimia — <i>Tumori ma- ligni</i>	48	31	—	4	27	—	—	110
Hyvänlaatuisia kasvaimia — <i>Tumori be- nigni</i>	324	206	—	5	41	—	1	577
Haavoja — <i>Vulnera</i>	4 447	1 541	4	136	463	—	1	6 592
Erinäisiä muita tauteja — <i>Alii morbi</i>	1 094	2 015	—	41	127	12	—	3 289
Yhteensä — Total	79 589	140 926	1 266	37 293	10 209	9 139	437	278 859

Taulu 7. Lihantarkastamoissa tarkastettujen ruhojen lukumäärä v. 1950.
Tableau 7. Nombre des viandes examinées aux bureaux d'inspection en 1950.

Lihantarkastamot Bureaux d'inspection	Raavaita Gros détail		Hiehoja ja suurempia vasikoita Genisses et grands veaux		Pikku vasikoita Petits veaux		Lampaita Moutons		Sikoja Porcs		Hevosia Chevaux		Yhteensä Total		Suolattua, savustettua, palvattua lihaa kg Viandes, salées, fumées en kg
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
<i>Uudenmaan lääni</i>															
Hanko, kaupunki	79	—	99	—	144	—	170	—	55	6	6	—	553	6	26
Helsinki, »	5 681	—	10 810	—	20 979	—	17 968	—	8 429	6	796	—	64 663	6	50 331
» kunta	113	—	54	—	435	—	192	—	264	4	12	—	1 070	4	4 044
Hyvinkää, kauppal	629	—	344	—	2 372	—	1 365	—	1 427	38	49	—	6 186	38	40
Karjaa, »	673	—	226	—	727	—	866	—	934	8	29	—	3 455	8	387
Karkkila, »	238	—	473	—	609	—	676	—	986	146	15	—	2 997	146	1 535
Kerava, »	81	—	33	—	653	—	44	—	165	15	10	—	986	15	565.5
Lohja, »	479	—	382	—	1 167	—	650	—	772	—	22	—	3 472	—	750
Lohja, kunta	29	—	11	—	4 289	—	15	—	65	—	6	—	4 415	—	—
Loviisa, kaupunki	598	—	252	—	4 373	—	676	—	1 205	1	2	—	7 106	1	7 501
Porvoo, »	80	—	83	—	2 639	1	347	—	282	191	18	—	3 449	192	960
Tammisaari, »	479	—	276	—	1 280	—	515	—	472	42	49	—	3 071	42	237
Yhteensä	9 159	—	13 043	—	39 667	1	23 484	—	15 056	457	1 014	—	101 423	458	66 376.5
<i>Turun ja Porin lääni</i>															
Dragsfjärd, kunta	77	—	58	—	58	—	111	—	143	—	—	—	447	—	—
Huittinen, »	387	1	916	—	1 426	—	1 110	—	1 442	95	288	—	5 569	96	—
Kankaanpää, »	144	—	718	—	1 049	—	754	—	434	72	53	—	3 152	72	48 947
Karinainen, »	57	—	127	2	278	—	187	—	276	20	16	—	941	22	—
Kemio, »	222	—	80	—	1 760	—	140	—	370	—	28	—	2 600	—	—
Kokemäki, »	291	—	153	—	955	—	430	1	534	211	23	—	2 386	212	100
Laitila, »	395	—	615	—	922	—	1 213	—	1 037	387	76	—	4 258	387	—
Loimaa, kauppal	394	—	1 294	3	1 002	1	1 149	—	1 284	171	118	—	5 241	175	35
Paimio, kunta	206	5	103	—	1 113	21	376	2	535	46	36	—	2 369	74	—
Parainen, kauppal	290	—	89	1	1 146	—	432	—	357	72	24	—	2 338	73	4 277
Pernio, kunta	241	8	194	—	1 697	2	272	—	549	45	8	—	2 961	55	82
Pori, kaupunki	2 303	—	6 234	—	9 690	—	9 678	—	5 307	—	1 043	—	34 255	—	29 511
Rauma, »	304	—	565	—	1 003	—	795	—	561	366	66	—	3 294	366	3 044
Salo, kauppal	1 075	—	1 598	—	3 125	—	1 888	—	2 597	—	267	—	10 550	—	3 892
Turku, kaupunki	4 571	—	13 463	—	11 834	—	14 159	—	14 883	2 250	1 190	—	60 100	2 250	1 000
Uusikaupunki, »	377	—	806	—	374	—	1 142	—	1 307	241	37	—	4 043	241	—
Vammala, kauppal	629	—	819	—	1 524	—	1 033	—	1 347	—	151	—	5 503	—	683
Vehmaa, kunta	46	—	129	3	108	2	282	2	200	95	5	—	770	99	—
Yhteensä	12 009	14	27 961	9	39 064	26	35 151	5	33 163	4 071	3 429	—	150 777	4 125	91 571
<i>Hämeen lääni</i>															
Forssa, kauppal	66	—	230	—	486	—	194	—	206	—	44	—	1 226	—	—
Hämeenlinna, kaupunki	333	—	442	—	6 221	—	1 126	—	856	—	77	—	9 055	—	2 811
Lahti, »	899	—	744	—	8 855	—	3 343	—	3 283	—	99	—	17 223	—	5 807
Mänttä, kauppal	148	—	132	1	343	—	268	—	163	28	4	—	1 058	29	24
Nokia, »	548	1	511	—	1 258	—	1 059	—	1 034	111	45	—	4 455	112	5 477
Orivesi, kunta	266	—	1 028	—	615	—	752	—	478	36	68	—	3 207	36	—
Riihimäki, kauppal	638	2	578	—	3 908	—	926	—	1 115	262	59	—	7 224	264	—
Tammela, kunta	62	—	162	—	294	—	188	—	296	1	77	—	1 079	1	—
Tampere, kaupunki	705	—	1 274	—	15 939	—	3 697	—	1 772	—	252	—	23 639	—	36 226
Toijala, kauppal	310	4	452	1	1 128	—	709	—	647	85	47	—	3 293	90	1 201
Urjala, kunta	254	—	650	—	1 010	—	893	—	599	112	62	—	3 468	112	21
Valkeakoski, kauppal	239	—	301	—	691	—	552	—	531	78	48	—	2 362	78	65
Yhteensä	4 468	7	6 504	2	40 748	—	13 707	—	10 980	713	882	—	77 289	722	51 632
<i>Kymen lääni</i>															
Hamina, kaupunki	645	—	490	—	3 105	—	1 407	—	1 409	576	38	—	7 094	576	576
Imatra, kauppal	1 235	—	1 420	—	3 859	—	3 020	—	1 959	—	146	—	11 639	—	3 007
Kotka, kaupunki	732	—	465	—	3 729	—	1 531	2	1 607	176	60	—	8 124	178	1 816
Kouvola, kauppal	373	—	432	—	6 520	—	2 113	—	834	330	57	—	10 329	330	5 601
Kuusankoski, kunta	117	—	101	—	357	—	339	1	211	65	3	—	1 128	66	1 446
Kymi, »	950	4	936	3	3 901	3	1 910	1	2 686	517	148	—	10 531	528	1 337
Lappeenranta, kaupunki	1 185	—	1 241	—	3 334	—	2 857	—	1 791	878	47	—	10 455	878	3 585
Yhteensä	5 237	4	5 085	3	24 805	3	13 177	4	10 497	2 542	499	—	59 300	2 556	17 368
<i>Mikkelin lääni</i>															
Heinola, kaupunki	562	1	1 158	15	1 537	—	1 910	—	1 078	242	38	—	6 283	258	502
Mikkeli, »	722	9	807	—	1 736	—	2 649	—	1 151	257	51	1	7 116	267	9 003
Pieksämäki, kauppal	462	—	590	—	869	—	1 213	—	850	187	74	—	4 058	187	120
Savonlinna, kaupunki	692	—	774	—	3 054	—	3 333	—	1 546	535	27	—	9 426	535	1 928.5
Yhteensä	2 438	10	3 329	15	7 196	—	9 105	—	4 625	1 221	190	1	26 883	1 247	11 553.5

Lihantarkastamot <i>Bureaux d'inspection</i>	Raavaita <i>Gros bétail</i>		Hiehoja ja suurempia vasikoita <i>Gemisses et grands veaux</i>		Pikku vasikoita <i>Petits veaux</i>		Lampaita <i>Moutons</i>		Sikoja <i>Porcs</i>		Hevosia <i>Chevaux</i>		Yhteensä <i>Total</i>		Suolattua, savustettua, palvattua lihaa kg <i>Viandes, salées, fumées en kg</i>
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
<i>Kuopion lääni</i>															
Iisalmi, kaupunki	561	3	646	—	1 463	—	1 226	1	747	292	131	—	4 774	296	682
Joensuu, »	181	—	63	—	1 113	—	587	—	287	—	38	—	2 269	—	3 351
Kuopio, »	3 775	5	12 018	—	5 910	—	9 552	—	4 629	1 464	735	—	36 619	1 469	3 401
Varkaus, kauppala	538	7	487	2	1 252	—	1 848	1	903	223	53	—	5 081	233	1 027
Yhteensä	5 055	15	13 214	2	9 738	—	13 213	2	6 566	1 979	957	—	48 743	1 998	8 461
<i>Vaasan lääni</i>															
Jyväskylän, kaupunki	1 563	—	2 424	—	6 313	—	6 093	—	2 068	252	366	—	18 827	252	5 691
Kokkola, »	901	1	2 682	—	2 712	—	2 561	—	943	87	156	1	9 955	89	661
Korsnäs, kunta	90	—	416	—	150	—	7	—	299	63	36	—	998	63	—
Kristiinankaupunki	361	2	1 442	3	817	—	1 075	—	773	41	127	—	4 595	46	10 440
Lapua, kunta	146	—	507	—	641	—	443	—	459	159	87	—	2 283	159	—
Närpiö, »	256	9	750	1	431	—	570	—	805	121	114	—	2 926	131	—
Pännäinen, »	106	—	112	—	190	—	43	—	157	7	22	—	630	7	—
Pietarsaari, kaupunki	448	—	1 610	1	1 300	—	2 015	1	550	35	8	—	5 931	37	—
Seinäjä, kaupunki	533	—	1 154	—	1 210	—	1 903	—	1 633	—	293	—	6 726	—	—
Suolahti, »	246	1	329	2	348	—	468	1	270	62	28	—	1 689	66	—
Uusikaarlepyy, kaupunki ..	136	—	195	—	270	—	176	—	341	6	4	—	1 122	6	—
Vaasa, »	2 204	—	5 184	—	3 475	—	5 355	—	2 133	265	432	—	18 783	265	2 579
Vöyri, kunta	142	—	278	3	156	—	151	—	945	29	4	—	1 676	32	392
Ylistaro, »	183	—	525	—	403	—	911	—	672	84	67	—	2 761	84	—
Äänekoski, kauppala	272	2	179	2	262	1	329	—	288	85	8	—	1 338	90	—
Yhteensä	7 587	15	17 787	12	18 678	1	22 100	2	12 336	1 296	1 752	1	80 240	1 327	19 763
<i>Oulun lääni</i>															
Kajaani, kaupunki	623	1	689	—	714	—	636	—	373	119	49	—	3 084	120	2 873
Oulu, »	2 643	10	3 129	2	8 189	2	3 948	—	610	39	465	—	18 984	53	24 311
Raahe, »	260	6	186	1	367	—	212	—	74	35	7	—	1 106	42	2 350
Yhteensä	3 526	17	4 004	3	9 270	2	4 796	—	1 057	193	521	—	23 174	215	29 534
<i>Lapin lääni</i>															
Kemi, kaupunki	1 072	—	2 160	—	2 382	—	950	1	366	1	177	—	7 107	2	355
Rovaniemi, kaupunki	918	—	666	—	342	—	623	—	152	—	313	—	3 014	—	373
Tornio, kaupunki	214	3	276	—	1 167	—	281	—	46	2	55	—	2 039	5	310
Yhteensä	2 204	3	3 102	—	3 891	—	1 854	1	564	3	545	—	12 160	7	1 038
<i>Ahvenanmaan maakunta</i>															
Jomala, kunta	49	2	67	2	72	—	82	—	22	25	3	—	295	29	—
Maarianhamina, kaupunki ..	252	—	725	—	379	—	880	—	280	2	25	—	2 541	2	—
Yhteensä	301	2	792	2	451	—	962	—	302	27	28	—	2 836	31	—
Koko maa yhteensä <i>Dans tout le pays</i>	51 984	87	94 821	48	193 508	33	137 549	14	95 146	12 502	9 817	2	582 825	12 686	297 297

Taulu 8. Teurastamoissa teurastettujen ja tarkastettujen ruhojen lukumäärä v. 1950.
 Tableau 8. Nombre des animaux abattus et examinés aux abattoirs, en 1950.

Teurastamot Abattoirs	Raavaita Gros bétail	Hiehoja ja suurempia vasikoita Genisses et grands veaux	Pikku vasikoita Petits veaux	Lampaita Moutons	Sikoja Porcs	Hevosia Chevaux	Yhteensä Total
<i>Uudenmaan lääni</i>							
Helsinki, Helsingin kaupungin teurastamo	17 880	22 284	7 397	18 648	26 533	2 298	95 040
» Karjakunnan r.l. »	4 142	9 270	2 967	5 254	22 489	897	45 019
Kerava, Etelä-Suomen Osuusteurastamo r.l.	590	367	2 295	784	2 078	81	6 195
Lohja, Länsi-Uudenm. Osuusteurastamo r.l.	1 300	1 343	2 023	1 420	4 383	286	10 755
Porvoo, Borgå stads slaktinrättning	1 675	770	4 389	1 693	4 580	219	13 326
Tuusula, Osuusliike Elannon r.l. teurastamo	619	2 389	584	1 857	2 643	95	8 187
Yhteensä	26 206	36 423	19 655	29 656	62 706	3 876	178 522
<i>Turun ja Porin lääni</i>							
Ikaalinen, Ikaalisten Osuuskaupan teurastamo	87	399	352	273	529	24	1 664
Loimaa, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	455	1 155	868	1 153	2 132	117	5 880
Pori, Satakunnan Osuusteurastamo r.l.	2 607	3 325	2 470	3 002	6 850	685	18 939
Rauma, Rauman kaupungin teurastamo	935	2 203	822	2 419	2 952	376	9 707
Salo, Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	1 499	3 013	3 211	3 092	6 370	265	17 450
Turku, J. E. Hvitfeltin teurastamo	1 024	1 423	317	1 010	1 980	341	6 095
» Karjakunnan r.l. teurastamo	359	927	230	487	871	119	2 993
» Lounais-Suomen Osuusteurastamo r.l.	3 696	6 637	4 461	5 299	25 694	603	46 390
Vehmaa, » »	361	1 226	480	1 184	941	90	4 282
Yhteensä	11 023	20 308	13 211	17 919	48 319	2 620	113 400
<i>Hämeen lääni</i>							
Forssa, Forssan kauppalan teurastamo	660	1 331	1 254	1 298	2 371	148	7 062
Hämeenlinna, Hämeenlinnan kaupungin teurastamo ...	2 895	3 802	1 618	4 787	6 487	649	20 238
Lahti, Lahden kaupungin teurastamo	3 270	3 119	4 922	4 835	9 337	629	26 112
Riihimäki, Riihimäen Makkaratelhdas O/y:n teurastamo	360	190	470	242	740	84	2 086
Tampere, Tampereen kaupungin teurastamo	11 908	13 399	7 637	17 606	19 368	2 877	72 795
Yhteensä	19 093	21 841	15 901	28 768	38 303	4 387	128 293
<i>Kymen lääni</i>							
Kouvola, Karjakunnan r.l. teurastamo	2 162	3 678	2 952	2 314	4 498	298	15 902
Kuusankoski, Kuusankosken Liha O/y:n teurastamo ..	499	343	614	959	488	82	2 985
Lappee, Karjakunnan r.l. teurastamo	1 038	878	1 805	1 710	1 591	206	7 228
Yhteensä	3 699	4 899	5 371	4 983	6 577	586	26 115
<i>Mikkelin lääni</i>							
Mikkeli, Osuusteurastamo Karjaportin r.l. teurastamo .	2 512	2 911	3 185	4 649	4 341	482	18 080
Savonlinna, Osuusliike Tuotteen r.l. teurastamo	455	1 087	1 345	1 082	881	102	4 952
Yhteensä	2 967	3 998	4 530	5 731	5 222	584	23 032
<i>Kuopion lääni</i>							
Iisalmi, Savo-Karjalan Osuusteurastamon r.l. teurastamo	1 125	2 080	1 450	1 884	1 640	182	8 361
Joensuu, Joensuun kaupungin teurastamo	4 482	2 078	2 827	2 388	2 327	600	14 702
» Savo-Karjalan Osuusteurastamon r.l. teuras- tamo	2 632	3 992	2 016	1 708	2 930	644	13 922
Kuopio, Savo-Karjalan Osuusteurastamon r.l. teurastamo	3 202	6 099	4 199	5 818	6 032	684	26 034
Varkaus, » »	1 001	1 501	1 866	1 564	1 640	159	7 731
Yhteensä	12 442	15 750	12 358	13 362	14 569	2 269	70 750
<i>Vaasan lääni</i>							
Jyväskylä, Karjakunnan r.l. teurastamo	1 467	2 313	1 927	2 885	2 380	337	11 309
» Osuusteurastamo Itikan r.l. teurastamo ...	1 114	2 548	2 757	3 829	1 998	242	12 488
Kokkola, Keski-Pohjanmaan Osuuskaupan r.l. teuras- tamo	481	1 375	1 129	681	522	206	4 394
Kristiinankaupunki, Osuuskunta Pohjanmaan Lihan r.l. teuras- tamo	446	1 452	1 418	912	1 450	158	5 836
Lapua, Karjakunnan r.l. teurastamo	236	441	771	509	398	66	2 421
Pännäinen, Osuuskunta Pohjanmaan Lihan r.l. teuras- tamo	1 202	3 040	3 690	1 714	4 406	228	14 280
Seinäjoki, Osuusteurastamo Itikan r.l. teurastamo	3 606	7 763	9 542	11 190	12 102	552	44 755
Vaasa, Vaasan kaupungin teurastamo	1 594	3 250	5 300	2 238	5 494	553	18 429
Yhteensä	10 146	22 182	26 534	23 958	28 750	2 342	113 912
<i>Oulun lääni</i>							
Kajaani, Savo-Karjalan Osuusteurastamon r.l. teuras- tamo	1 233	721	488	380	384	111	3 317
Oulu, Osuuskunta Karjapohjolan r.l. teurastamo	4 025	8 582	4 906	4 273	4 247	1 400	27 433
Yhteensä	5 258	9 303	5 394	4 653	4 631	1 511	30 750
<i>Lapin lääni</i>							
Tornio Osuuskunta Karjapohjolan r.l. teurastamo	720	1 019	1 248	263	324	276	3 850
Yhteensä	720	1 019	1 248	263	324	276	3 850
<i>Ålvenanmaan maakunta</i>							
Gölby, Ålands Andelsslakteri m. b. t.n teurastamo	602	1 428	854	1 546	956	93	5 479
Saltvik, Ålands Jordbrukares Exportslakteri A/B:n teurastamo	383	1 371	275	1 123	355	53	3 560
Yhteensä	985	2 799	1 129	2 669	1 311	146	9 039
Koko maa yhteensä — Dans tout le pays	92 539	138 522	105 331	131 962	210 712	18 597	697 663

Taulu 9. Yhdistelmä lihan tarkastamoissa ja teurastamoissa tarkastettujen ruhojen lukumäärästä v. 1950.
Tableau 9. Nombre des viandes examinées aux bureaux d'inspection et aux abattoirs, en 1950.

	Raavaita Gros bétail		Hiehoja ja suurempia vasikoita Genisses et grands veaux		Pikku vasikoita Petits veaux		Lampaita Moutons		Sikoja Porcs		Hevosia Chevaux		Yhteensä Total		Suolattua, savustettua, palvattua lihaa kg Viandes, salées fumées, en kg
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	
Lihantarkastamoissa — Bureaux d'inspection	51 984	87	94 821	48	193 508	33	137 549	14	95 146	12 502	9 817	2	582 825	12 686	297 297
Teurastamoissa — Abattoirs	92 539	—	138 522	—	105 331	—	131 962	—	210 712	—	18 597	—	697 663	—	—
Yhteensä — Total	144 523	87	233 343	48	298 839	33	269 511	14	305 858	12 502	28 414	2	1 280 488	12 686	297 297

Taulu 10. Yhdistelmä lihan tarkastamoissa v. 1950 suoritetussa lihan tarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä (koko maa).

Tableau 10. Résumé des mesures spéciales prises par les bureaux d'inspection dans tout le pays, en 1950.

S y y Cause	H y l ä t t y — R e f u s é s										Eriksen käsitely Traitement special		Hyväkkyys suolattua, savustettua, palvattua lihaa t, m s, Ihaa Kg Viandes non approchées, salées, fumées etc. en kg
	Nautoja — Bovidés		Lampaita — Moutons		Sikoja — Porcs		Hevosia — Chevaux		Nautoja Bovidés	Sikoja Porcs			
	Ruhoja Corps	Eihinä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Eihinä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Eihinä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Eihinä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps					
Abscessus	2	306	—	50	3	104	—	2	—	—	—	—	—
Actinomycosis	5	193	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	686	—	9	—	7	—	4	—	—	—	—	—
Anthrax	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	13	44	—	—	—	13	—	6	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia cat. ..	—	1	—	1	1	7	—	—	—	—	—	—	—
Cystae	—	60	—	8	—	218	—	1	—	—	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	4	10	—	—	—	—	—	—	118	—	—	—	—
» tenuicollis	—	50	—	384	—	253	—	—	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	7 748	—	8 067	—	4	—	—	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rhusiopathia suis	—	—	—	—	103	107	—	—	—	—	—	—	—
Icterus	150	349	17	15	15	4	13	8	—	—	—	—	—
Kachexia	200	—	134	—	11	—	4	—	—	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	256	—	6	—	1	—	5	—	—	—	—	—	—
Likaantuminen ²⁾	88	1 555	18	272	1	199	7	48	—	—	—	—	—
Mastitis	103	1 175	2	6	3	26	—	1	—	—	—	—	—
Metritis	47	68	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis	16	58	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—
Pilaantuminen ³⁾	470	1 157	12	59	16	250	11	18	—	—	—	—	654.5
Pyæmia	19	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kalttausvesi-, veri-asp. ⁴⁾	—	15 151	—	2 375	—	18 569	—	1 064	—	—	—	—	—
Septicaemia	1 082	—	15	—	80	—	33	—	—	—	—	—	—
Tuberculosis	1	3	—	—	—	15	—	1	—	—	—	—	—
Tumores	13	46	1	2	1	4	1	3	—	—	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾ ..	902	1 053	36	13	109	512	28	87	2	2	2	2	73
Fractura	31	541	—	37	6	537	—	102	—	—	—	—	—
Muu syy ⁶⁾	551	2 151	56	2 513	69	478	82	231	3	4	—	—	26
Yhteensä — Total	3 954	32 405	298	13 811	422	21 336	189	1 576	123	6	753.5	—	—

¹⁾ Développement defectueux. — ²⁾ Saleté. — ³⁾ Détérioration. — ⁴⁾ L'animal ayant aspiré du fourrage, de l'eau à échauder ou du sang. — ⁵⁾ Odeur, couleur, goût étranges. — ⁶⁾ Autres causes.

Taulu 11. Yhdistelmä teurastamoissa v. 1950 suoritetussa lihantarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä (koko maa).

Tableau 11. Résumé des mesures spéciales prises aux abattoirs, dans tout le pays, en 1950.

Syy Cause	Hylätty — Refusés								Eriksien käsitelty Traitement spécial		Hyötty suositun, sa- vustettua, palvuttua v. m. s. linaa kg. Viandes non approchées, salettes, fumées etc. en kg
	Nautoja — Bovidés		Lampaita — Moutons		Sikoja — Porcs		Hevosia — Chevaux		Nautoja Bovidés	Sikoja Porcs	
	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps	Ruhoja Corps	Eliniä tai ruhon osia Divers organes ou portions de corps			
Abscessus	4	464	1	46	2	276	—	23	—	—	—
Actinomycosis	5	429	—	—	—	49	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	688	—	1	—	5	—	—	—	—	—
Anthrax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	11	37	—	2	1	162	—	2	—	—	—
Bronchopneumonia cat.	—	—	—	—	—	876	—	1	—	—	—
Cystae	—	84	—	16	—	388	—	4	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	—	85	—	—	—	—	—	—	157	—	—
» tenuicollis	—	207	—	384	—	519	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	15 089	—	7 164	—	24	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rhusiopathia suis	—	—	—	—	55	188	—	—	—	—	—
Icterus	60	36	17	2	19	12	4	—	—	—	—
Kachexia	79	—	140	—	47	—	8	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	71	—	7	—	14	—	2	—	—	—	—
Likaantuminen ²⁾	—	38	—	3	—	8	—	4	—	—	—
Mastitis	13	1 712	—	8	—	82	—	1	—	—	—
Metritis	—	37	—	—	1	3	—	—	—	—	—
Nephritis	8	82	2	5	—	113	—	3	—	—	—
Pilaantumien ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pyæmia	14	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	18 212	—	2 774	—	143 973	—	1 129	—	—	—
Septicaemia	264	—	6	—	41	—	13	—	—	—	—
Tuberculosis	5	31	—	2	3	83	—	—	—	—	—
Tumores	9	100	—	—	—	16	—	17	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾ .	187	92	22	105	181	1 573	6	1	—	125	—
Fractura	—	356	—	46	—	813	—	40	—	—	—
Muu syy ⁶⁾	221	1 380	43	1 183	155	3 284	21	287	—	1	—
Yhteensä — Total	951	39 159	238	11 741	521	152 447	54	1 512	157	126	—

¹⁾ Développement defectueux. — ²⁾ Saleté. — ³⁾ Détérioration. — ⁴⁾ L'animal ayant aspiré du fourrage, de l'eau à échauder ou du sang. — ⁵⁾ Odeur, couleur, goût étranges. — ⁶⁾ Autres causes.

Taulu 12. Yhdistelmä lihantarkastamoissa ja teurastamoissa v. 1950 suoritetussa lihantarkastuksessa aiheutuneista erikoisista toimenpiteistä (taulut 10 ja 11 yhdistettyinä).

Tableau 12. Résumé des mesures spéciales prises par les bureaux d'inspection et les abattoirs, en 1950 (Tableaux 10 et 11 combinés).

Syy Cause	Hylätty — Refusés								Erikseen käsitelty Traitement spécial		Hylätty suolattu, sa- vustettu, palvattu t. m. s. Ihaa kg Vandes non approuvées, salées, fumées etc. en kg
	Nautoja — Bovidés		Lampaita — Moutons		Sikoja — Porcs		Hevosia — Chevaux		Nautoja Bovidés	Sikoja Porcs	
	Rahjoja Corps	Eliniä tai riihon osia Divers organes ou portions de corps	Rahjoja Corps	Eliniä tai riihon osia Divers organes ou portions de corps	Rahjoja Corps	Eliniä tai riihon osia Divers organes ou portions de corps	Rahjoja Corps	Eliniä tai riihon osia Divers organes ou portions de corps			
Abcessus	6	770	1	96	5	380	—	25	—	—	—
Actino mycosis	10	622	—	—	—	57	—	—	—	—	—
Angiektasia hepatis	—	1 374	—	10	—	12	—	4	—	—	—
Anthrax	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Arthritis, Bursitis	24	81	—	2	1	175	—	8	—	—	—
Bronchopneumonia cat.	—	1	—	1	1	883	—	1	—	—	—
Cystae	—	144	—	24	—	606	—	5	—	—	—
Cysticercus cellulosae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» inermis	4	95	—	—	—	—	—	—	275	—	—
» tenuicollis	—	257	—	768	—	772	—	—	—	—	—
Distomatosis	—	22 837	—	15 231	—	28	—	—	—	—	—
Echinococcus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rhusiopathia suis	—	—	—	—	158	295	—	—	—	—	—
Icterus	210	385	34	17	34	16	17	8	—	—	—
Kachexia	279	—	274	—	58	—	12	—	—	—	—
Kehittymättömyys ¹⁾	327	—	13	—	15	—	7	—	—	—	—
Likaantumisen ²⁾	88	1 593	18	275	1	207	7	52	—	—	—
Mastitis	116	2 887	2	14	3	108	—	2	—	—	—
Metritis	47	105	—	—	1	4	—	—	—	—	—
Nephritis	24	140	2	5	—	133	1	3	—	—	—
Pilaantumisen ³⁾	470	1 157	12	59	16	250	11	18	—	—	654.5
Pyæmia	33	—	1	—	5	—	4	—	—	—	—
Rehu-, kaltausvesi-, veri- asp. ⁴⁾	—	33 363	—	5 149	—	162 542	—	2 193	—	—	—
Septicæmia	1 346	—	21	—	121	—	46	—	—	—	—
Tuberculosis	6	34	—	2	3	98	—	1	—	—	—
Tumores	22	146	1	2	1	20	1	20	—	—	—
Vieras haju, väri, maku ⁵⁾ .	1 089	1 145	58	118	290	2 085	34	88	2	127	73
Fractura	31	897	—	83	6	1 350	—	142	—	—	—
Muu syy ⁶⁾	772	3 531	99	3 696	224	3 762	103	518	3	5	26
Yhteensä — Total	4 905	71 564	536	25 552	943	173 783	243	3 088	280	132	753.5

¹⁾ Développement défectueux. — ²⁾ Saleté. — ³⁾ Déterioration. — ⁴⁾ L'animal ayant aspiré du fourrage, de l'eau à échauder ou du sang. — ⁵⁾ Odeur, couleur, goût étranges. — ⁶⁾ Autres causes.

Taulu 13. Teurastetun siipikarjan tarkastus maastavientiä varten v. 1950.

Tableau 13. Inspection de volaille abattue pour l'exportation, en 1950.

N:o	Siipikarjateurastamo Abattoir de volailles Nimi ja paikkakunta Nom et lieu	Tarkastettu teurastettua siipi- karjaa vientiä varten Volaille abattue inspectée			
		Laati- koita, kpl. Caisses, nombre	Brutto- paino Poids brut	Netto- paino Poids net	Hylätty eläimiä, kpl Nombre des animaux refusés à l'inspection
2	Kontio & Kontio O/Y, Turku	1 011	20 825.5	16 952.8	—
5	Kala- ja Lintuliike S. Wallin'in jälk., Turku	618	20 754.5	17 992.5	—
	Yhteensä — Total	1 629	41 580	34 945.3	—

Taulu 14. Syötävän metsänriistan tarkastus maastavientiä varten v. 1950.

Tableau 14. Inspection du gibier comestible pour l'exportation, en 1950.

Tarkastuspaikkakunta Lieu d'inspection	Tarkastettu syötävää metsän- riistaa vientiä varten Gibier comestible inspectée			
	Laati- koita, kpl Caisses, nombre	Brutto- paino Poids brut	Netto- paino Poids net	Hylätty eläimiä kpl Nombre des animaux refusés à l'inspection
Helsinki	390	19 458	15 051	57
Turku	632	40 523	32 968	220
Yhteensä — Total	1 022	59 981	48 019	277

Taulu 15. Maidon tuonti maidontarkastuspakon alaisille paikkakunnille v. 1950.
Tableau 15. Livraison de lait dans les régions soumises à l'inspection obligatoire du lait, en 1950.

Maidontarkastuspaikkakunta Localité où se fait l'inspection du lait	Maidon tuonti litroissa — Livraison du lait en litres						Maidon tuottajat — Producteurs du lait					
	Maidon tarkastusalueella olevat meijerit Vacheries se trouvant dans la région d'inspection du lait	Erikoismaidon tuottajat Producteurs de laits spéciaux	Yhteismaidon tuottajat Producteurs de laits de commande	Maidontarkastusalueen ulkopuolella olevat meijerit Vacheries se trouvant en dehors de la région d'inspection du lait	Suoraan tuottajilta vastaanottavat maitonmyyjät Crémeries prenant leur lait directement chez les producteurs	Yhteensä Total	Maidontarkastusalueella olevat meijerit Vacheries se trouvant dans la région d'inspection du lait		Erikoismaidon tuottajien luku keskimäärin kuukaudessa Nombre moyen par mois des producteurs de laits spéciaux	Yhteismaidon tuottajien luku keskimäärin kuukaudessa Nombre moyen par mois des producteurs de laits de commande	Maidontarkastusalueen ulkopuolella olevien meijerien luku, josta mailla on tuonti tarkastusalueelle Nombre des vacheries en dehors de la région d'inspection du lait d'où l'on tire du lait à la région d'inspection	Yhteensä Total
							Meijerien lukumääriä Nombre des vacheries	Tuottajien luku keskimäärin kuukaudessa Nombre moyen des producteurs, par mois				
<i>Uudenmaan lääni</i>												
Helsinki, kaupunki	65 027 816	3 370 552	148 771	50 418 967	—	118 966 106	10	3 442	27	16	40	
Hyvinkää, kauppala	5 052 355.5	—	—	153 356	—	5 205 711.5	2	374	—	—	5	
Karjaa, »	5 989 136	—	—	701 433	—	6 690 569	1	384	—	—	1	
Karkkila, »	4 939 949	—	—	—	—	4 939 949	1	425	—	—	—	
Kerava, »	—	—	—	—	5 600	5 600	—	1	—	—	—	
Lohja, »	5 152 458	—	—	—	—	5 152 458	1	380	—	—	—	
Loviisa, kaupunki	3 736 312.5	—	—	—	—	3 736 312.5	1	249	—	—	—	
Porvoo, »	6 267 446	—	—	699 530	—	6 966 976	1	493	—	—	2	
Tammisaari, »	6 811 326.5	—	31 800	—	—	6 843 126.5	2	360	—	5	—	
Tuusula, kunta	8 478 759.5	—	—	45 025	—	8 523 784.5	2	642	—	—	1	
<i>Turun ja Porin lääni</i>												
Parainen, kauppala	3 211 930	—	—	—	—	3 211 930	1	236	—	—	—	
Pori, kaupunki	14 973 167	—	—	—	523 179	15 496 346	2	2 296	—	—	—	
Rauma, »	5 501 074.5	—	—	—	—	5 501 074.5	1	653	—	11	—	
Salo, kauppala	10 770 780	—	—	2 050 128	—	12 820 908	1	684	—	—	10	
Turku, kaupunki	23 797 408	—	—	12 225 182	390 000	36 412 590	3	2 104	—	—	14	
Uusikaupunki	4 625 842	—	—	—	—	4 625 842	1	460	—	—	—	
<i>Hämeen lääni</i>												
Forssa, kauppala	4 574 483	—	—	—	—	4 574 483	2	415	—	—	—	
Hämeenlinna, kaupunki	9 972 872	—	—	571 431	—	10 544 303	1	736	—	—	4	
Lahti, kaupunki	22 192 843.5	—	—	1 965 522.5	—	24 158 366	2	1 361	—	—	1	
Nokia, kauppala	—	—	—	2 210 233	866 999	3 077 232	—	79	—	—	3	
Riihimäki, »	4 701 553	—	—	—	335 237	5 036 790	2	428	—	—	—	
Tampere, kaupunki	34 775 794	—	—	3 230 788	—	38 006 582	5	3 564	—	—	23	
Toijala, kauppala	4 445 767.5	—	—	1 371 952	—	5 817 719.5	1	419	—	—	1	
<i>Kymen lääni</i>												
Hamina, kaupunki	14 348 724.4	—	—	—	—	14 348 724.4	3	1 062	—	—	—	
Kotka, »	—	—	—	4 526 768.5	—	4 526 768.5	—	—	—	—	3	
Kouvola, kauppala	8 486 795.5	—	—	374 068	22 691	8 883 554.5	1	782	—	—	1	
Kymi, kunta	3 959 177	—	5 450	—	—	3 964 627	2	419	—	4	—	
Lappeenranta, kaupunki	17 591 800	—	—	—	—	17 591 800	1	2 073	—	—	—	
<i>Mikkelin lääni</i>												
Heinola, kaupunki	1 428 936	—	—	611 120	2 869	2 042 925	2	140	—	—	4	
Mikkeli, »	7 108 232	—	—	—	—	7 108 232	1	1 111	—	—	—	
Savonlinna	2 591 999	—	—	289 610	—	2 881 609	1	345	—	—	4	
Pieksämäki, kaupp.	1 669 690	—	—	172 290	—	1 841 980	2	234	—	—	2	
<i>Kuopion lääni</i>												
Iisalmi, kaupunki	3 434 390.5	—	—	—	—	3 434 390.5	1	563	—	—	—	
Joensuu, »	—	—	48 474	1 268 367	—	1 316 841	—	—	—	36	1	
Kuopio, »	12 623 579.8	—	—	—	—	12 623 579.8	1	1 129	—	—	—	
Varkaus, kauppala	2 690 628	—	—	928 416	—	3 619 044	1	355	—	—	1	
<i>Vaasan lääni</i>												
Jyväskylän kaupunki	19 103 273	—	—	1 042 046	—	20 145 319	3	2 119	—	—	5	
Kokkola, »	5 439 701	—	—	—	—	5 439 701	2	489	—	—	—	
Pietarsaari, »	4 412 384	—	—	—	—	4 412 384	1	496	—	—	—	
Seinäjäki, kauppala	3 949 069	—	—	—	7 630	3 956 699	1	609	—	—	—	
Vaasa, kaupunki	10 143 065	—	—	8 306 358.5	—	18 449 423.5	3	1 479	—	—	5	
<i>Oulun lääni</i>												
Kajaani, kaupunki	3 242 873.5	—	—	335 507.4	—	3 578 380.9	1	552	—	—	2	
Oulu, »	17 388 123	—	—	2 080 302	—	19 468 425	3	1 909	—	—	3	
Raahe, »	2 091 097	—	—	—	129 537	2 220 634	1	383	—	—	—	
<i>Lapin lääni</i>												
Kemi, kaupunki	11 614 298	—	—	—	—	11 614 298	1	1 918	—	—	—	
Yhteensä — Total	408 316 909.2	3 370 552	234 495	95 578 400.9	2 283 742	509 784 099.1	75	38 352	27	72	136	

Taulu 16. Kerman tuonti maidontarkastuspakon alaisille paikkakunnille v. 1950.
Tableau 16. Livraison de la crème dans les régions soumises à l'inspection obligatoire du lait, en 1950.

Maidontarkastuspaikkakunta <i>Localité où se fait l'inspection du lait</i>	Kerman tuonti litroissa <i>Livraison de la crème, en litres</i>			Kerman tuottajat <i>Producteurs de la crème</i>		
	Maidontarkastusalueella olevat meijerit <i>Vacheries se trouvant dans la région d'inspection du lait</i>	Maidontarkastusalueen ulkopuolella olevat meijerit <i>Vacheries se trouvant en dehors de la région d'inspection du lait</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Maidontarkastusalueella olevat meijerit <i>Vacheries se trouvant dans la région d'inspection du lait</i>		Maidontarkastusalueen ulkopuolella olevien meijerien luku, joista kermaa on tuotu tarkastusalueelle <i>Nombre des vacheries en dehors de la région d'inspection du crème d'où l'on a livré du lait à la région d'inspection</i>
				Meijerien lukumäärä <i>Nombre des vacheries</i>	Tuottajien luku keskimäärin kuukaudessa <i>Nombre moyen des producteurs, par mois</i>	
<i>Uudenmaan lääni</i>						
Helsinki, kaupunki	126 071	691 175	817 246	10	3 442	40
Hyvinkää, kaupala	1 510	—	1 510	2	374	—
Karjaa, »	—	—	—	—	—	—
Karkkila, »	—	—	—	—	—	—
Kerava, »	—	—	—	—	—	—
Lohja, »	—	—	—	—	—	—
Loviisa, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Porvoo, »	—	—	—	—	—	—
Tammisaari, »	—	—	—	—	—	—
Tuusula, kunta	491	—	491	2	642	—
<i>Turun ja Porin lääni</i>						
Parainen, kaupala	—	—	—	—	—	—
Pori, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Rauma, »	—	—	—	—	—	—
Salo, kaupala	—	—	—	—	—	—
Turku, kaupunki	11 584	150 651	162 235	3	2 094	14
Uusikaupunki	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni</i>						
Forssa, kaupala	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Lahti, »	—	—	—	—	—	—
Nokia, kaupala	—	152 737	152 737	—	—	3
Riihimäki, »	—	—	—	—	—	—
Tampere, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Toijala, kaupala	—	111 588	111 588	—	—	1
<i>Kymen lääni</i>						
Hamina, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Kotka, »	—	333 699	333 699	—	—	3
Kouvola, kaupala	—	—	—	—	—	—
Kymi, kunta	—	—	—	—	—	—
Lappeenranta, kaupunki	1 592.5	—	1 592.5	1	2 073	—
<i>Mikkelin lääni</i>						
Heinola, kaupunki	—	18 313	18 313	—	—	4
Mikkeli, »	82 344.6	—	82 344.6	1	1 111	—
Savonlinna, »	18 699	13 063	31 762	1	345	4
Pieksämäki, kaupala	—	4 416	4 416	—	—	3
<i>Kuopion lääni</i>						
Iisalmi, kaupunki	486 563	—	486 563	1	563	—
Joensuu, »	—	134 967	134 967	—	—	1
Kuopio, »	94 143	—	94 143	1	1 129	—
Varkaus, kaupala	27 359.5	55 523	82 882.5	1	355	1
<i>Vaasan lääni</i>						
Jyväskylä, kaupunki	57 733.5	8 007	65 740.5	3	2 118	5
Kokkola, »	—	—	—	—	—	—
Pietarsaari, »	—	—	—	—	—	—
Seinäjoki, kaupala	—	—	—	—	—	—
Vaasa, kaupunki	—	—	—	—	—	—
<i>Oulun lääni</i>						
Kajaani, kaupunki	156 468	134	156 602	1	552	2
Oulu, »	9 951.9	—	9 951.9	3	1 909	—
Raahe, »	—	—	—	—	—	—
<i>Lapin lääni</i>						
Kemi, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	1 074 511	1 674 273	2 748 784	30	16 707	81

Taulu 17. Maidontarkastamoissa tarkastettujen
Tableau 17. Résultats de classement des échantillons de

Maidontarkastamo <i>Bureau de contrôle du lait</i>	Näytteiden luku <i>Nombre des échantillons</i>	Luokittelu <i>Classement</i>				Rasvaa <i>Graisse</i>				
		Näytteiden luku <i>Nombre des échantillons</i>	I %	II %	III %	IV %	Näytteiden luku <i>Nombre des échantillons</i>	3.5— %	3.2— %	alle 3.2 moins de 3.2 %
<i>Uudenmaan lääni</i>										
Helsinki, kaupunki	86 074	84 100	86.48	11.37	1.72	0.43	84 100	94.67	4.65	0.68
Hyvinkää, kaupala	7 948	7 948	83.37	13.65	2.08	0.90	7 886	92.19	6.80	1.01
Karjaa, »	9 187	9 187	86.39	11.35	1.88	0.38	9 173	95.64	3.71	0.65
Karkkila, »	8 733	8 733	80.08	16.39	2.38	1.15	8 733	89.76	7.81	2.43
Kerava, »	11	11	90.91	9.09	—	—	11	90.91	9.09	—
Lohja, »	9 127	8 934	72.71	23.06	3.07	1.16	8 942	92.27	6.11	1.62
Loviisa, kaupunki	6 019	6 019	76.18	21.93	1.83	0.06	6 019	90.80	7.78	1.43
Porvoo, »	11 123	10 742	73.46	23.15	2.94	0.45	10 749	92.39	5.94	1.67
Tammisaari, »	8 719	8 719	74.76	22.38	2.31	0.55	8 695	92.71	6.44	0.85
Tuusula, kunta	13 878	13 878	87.67	11.39	0.72	0.22	239	—	96.23	3.77
<i>Turun ja Porin lääni</i>										
Parainen, kaupala	5 511	5 511	54.76	40.74	3.92	0.58	5 511	92.91	6.26	0.83
Pori, kaupunki	36 957	36 957	84.76	13.10	1.29	0.85	36 808	95.03	4.57	0.40
Rauma, »	15 307	15 307	84.37	13.76	1.67	0.20	15 298	95.03	4.22	0.75
Salo, kaupala	15 785	15 785	80.95	17.85	1.08	0.12	15 767	95.56	4.10	0.34
Turku, kaupunki	52 042	52 042	82.69	15.06	2.03	0.22	52 042	95.24	4.00	0.76
Uusikaupunki	10 710	10 710	84.75	13.11	1.77	0.37	10 694	92.81	6.06	1.13
<i>Hämeen lääni</i>										
Forssa, kaupala	9 988	9 988	79.65	16.36	3.18	0.81	9 869	94.31	4.74	0.95
Hämeenlinna, kaupunki	17 256	17 256	88.30	10.00	1.50	0.20	17 128	94.40	4.74	0.86
Lahti, »	32 390	32 390	83.32	13.86	2.17	0.65	32 124	92.91	6.02	1.07
Nokia, kaupala	2 720	2 720	88.20	10.70	0.92	0.18	2 720	94.38	4.34	1.28
Riihimäki, »	9 609	9 609	81.53	15.02	2.76	0.69	9 575	94.17	4.51	1.32
Tampere, kaupunki	88 644	73 226	75.47	20.72	2.95	0.86	72 954	92.62	6.30	1.08
Toijala, kaupala	9 360	9 360	85.18	13.27	1.42	0.13	9 355	17.67	81.56	0.77
<i>Kymen lääni</i>										
Hamina, kaupunki	22 910	22 910	87.67	10.98	1.13	0.22	22 883	96.31	3.34	0.35
Kotka, »	3 603	3 603	60.06	33.61	5.05	1.28	3 599	92.00	7.42	0.58
Kouvola, kaupala	16 329	16 329	81.58	16.67	1.45	0.30	16 312	94.32	5.00	0.68
Kymi, kunta	8 291	8 291	93.58	5.18	1.06	0.18	8 291	—	99.04	0.96
Lappeenranta, kaupunki	32 058	32 058	69.01	27.24	2.87	0.88	31 677	95.73	3.85	0.42
<i>Mikkelin lääni</i>										
Heinola, kaupunki	3 317	3 317	82.12	14.86	2.77	0.25	3 314	92.03	7.30	0.67
Mikkeli, »	22 821	22 821	64.65	26.93	6.05	2.37	16 730	53.53	45.62	0.85
Savonlinna, »	12 083	12 083	74.02	22.44	3.10	0.44	11 827	96.24	3.49	0.27
Pieksämäki, kaupala	3 583	—	—	—	—	—	3 570	90.06	7.87	2.07
<i>Kuopion lääni</i>										
Iisalmi, kaupunki	7 997	7 868	76.65	20.39	2.24	0.72	7 839	97.30	2.37	0.33
Joensuu, »	18 159	18 155	78.11	14.52	5.91	1.46	18 065	95.68	4.11	0.21
Kuopio, »	23 634	23 634	76.09	20.82	2.55	0.54	23 574	98.29	1.51	0.20
Varkaus, kaupala	5 698	5 698	78.16	15.69	2.98	3.17	5 692	98.03	1.51	0.46
<i>Vaasan lääni</i>										
Jyväskylä, kaupunki	28 237	26 032	63.57	27.56	5.45	3.42	25 397	29.20	70.27	0.53
Kokkola, »	11 722	11 722	87.43	10.65	1.67	0.25	11 718	97.64	1.93	0.43
Pietarsaari, »	12 049	12 049	62.61	31.39	4.95	1.05	12 049	93.18	5.33	1.49
Seinäjäki, kaupala	14 639	14 604	74.38	22.10	2.50	1.02	14 609	93.39	5.67	0.94
Vaasa, kaupunki	33 250	33 250	65.10	30.52	3.43	0.95	32 962	93.69	5.69	0.62
<i>Oulun lääni</i>										
Kajaani, kaupunki	11 384	9 634	66.35	19.92	7.58	6.15	9 809	95.80	3.63	0.57
Oulu, »	40 205	40 205	77.94	19.10	2.19	0.77	40 205	90.88	7.32	1.80
Raahе, »	8 665	8 665	77.44	18.34	3.60	0.62	8 655	95.78	3.44	0.78
<i>Lapin lääni</i>										
Kemi, kaupunki	36 636	36 636	62.83	30.56	5.23	1.38	36 636	82.88	13.93	3.19
Yhteensä — Total	844 368	818 696	77.85	18.56	2.71	0.88	799 805	85.56	13.46	0.98

maitonäytteiden luokittelutulokset v. 1950.

lait, obtenus dans les bureaux de contrôle du lait, en 1950.

Puhtausluokka Classe de pureté					Kestävyys Durée					Bakteeripitoisuus Teneur en bactéries			
Näytteiden luku Nombre des échantillons	1 %	2 %	3 %	4 %	Näytteiden luku Nombre des échantillons	5 1/2 t 5 h 1/2 %	2 t 2 h %	alle 2 t moins de 2 h %	alle 20 min, moins de 20 min. %	Näytteiden luku Nombre des échantillons	enintään 1 milj. 1 mill. au maximum %	enintään 5 milj. 5 mill. au maximum %	Yli 5 milj. plus de 5 mill. %
29 210	100.00	—	—	—	86 073	91.52	7.06	1.21	0.21	85 962	88.37	9.54	2.09
5 242	99.98	0.02	—	—	7 948	91.16	7.66	0.93	0.25	7 159	95.74	3.35	0.91
9 187	97.88	2.00	0.12	—	9 187	93.90	5.01	0.89	0.20	9 187	95.24	3.67	1.09
8 733	98.97	0.78	0.17	0.08	8 733	92.87	6.39	0.52	0.22	8 733	90.50	8.35	1.15
11	100.00	—	—	—	11	100.00	—	—	—	11	100.00	—	—
9 127	84.92	14.24	0.65	0.19	9 127	92.72	5.48	1.16	0.64	9 127	91.56	5.85	2.59
6 019	99.39	0.61	—	—	6 019	84.68	14.82	0.47	0.03	6 019	96.15	3.31	0.54
11 123	98.51	1.35	0.13	0.01	11 123	81.11	17.36	1.44	0.09	11 123	98.26	1.59	0.15
8 719	100.00	—	—	—	8 719	80.32	17.78	1.51	0.39	7 322	90.25	7.85	1.90
13 878	97.33	2.65	0.02	—	13 878	90.66	8.54	0.66	0.14	13 986	89.69	9.23	1.08
5 511	84.67	13.93	1.40	—	5 511	69.68	27.71	2.03	0.58	5 511	72.89	24.91	2.20
36 957	98.48	1.20	0.17	0.15	36 957	91.50	7.57	0.83	0.10	26 028	90.58	7.83	1.59
15 307	96.69	3.18	0.12	0.01	15 307	91.30	8.06	0.59	0.05	15 307	95.77	3.58	0.65
15 785	99.79	0.15	0.05	0.01	15 785	84.95	14.37	0.68	—	15 785	84.95	14.37	0.68
52 042	97.13	2.79	0.06	0.02	52 042	92.30	6.69	0.86	0.15	52 042	93.66	5.41	0.93
10 710	97.25	2.67	0.08	—	10 710	92.93	6.25	0.73	0.09	10 710	97.11	2.41	0.48
9 888	94.65	4.04	1.04	0.27	9 888	89.21	9.06	1.41	0.32	8 098	90.96	7.37	1.67
17 256	99.98	0.01	0.01	—	17 256	94.10	5.22	0.60	0.08	17 256	98.37	1.18	0.45
32 390	99.95	0.03	0.01	0.01	32 390	90.76	8.36	0.78	0.10	32 390	95.49	3.58	0.93
2 720	99.45	0.44	0.11	—	2 720	89.49	9.41	0.92	0.18	2 720	89.49	9.41	1.10
9 609	92.21	6.88	0.71	0.20	9 609	93.81	5.48	0.68	0.03	8 133	95.31	3.87	0.82
74 023	93.71	6.16	0.11	0.02	74 023	87.92	9.77	1.87	0.44	87 766	89.09	8.52	2.39
9 360	95.53	4.44	0.02	0.01	9 360	91.62	7.68	0.64	0.06	9 360	93.10	6.20	0.70
22 910	99.67	0.28	0.04	0.01	22 910	91.62	7.56	0.72	0.10	11 127	98.46	1.26	0.28
3 603	72.77	22.73	3.44	1.06	3 603	87.68	10.71	1.44	0.17	11 313	88.96	10.94	0.10
16 329	99.85	0.15	—	—	16 329	87.94	11.10	0.85	0.11	13 399	91.13	8.13	0.74
8 291	99.95	0.01	0.02	0.02	8 291	99.65	0.19	0.06	0.10	8 291	98.57	0.89	0.54
29 674	85.12	14.02	0.78	0.08	31 558	82.36	15.24	1.87	0.53	32 058	96.97	2.45	0.58
3 317	98.70	1.06	0.24	—	3 317	85.50	12.42	1.93	0.15	3 006	82.33	13.24	4.43
22 801	95.80	3.70	0.22	0.28	22 821	67.70	25.62	4.98	1.70	22 750	73.21	18.83	7.96
12 083	94.77	4.98	0.24	0.01	12 083	84.98	13.00	1.80	0.22	12 016	85.21	12.21	2.58
—	—	—	—	—	3 583	75.03	18.53	4.80	1.64	273	94.51	4.76	0.73
7 997	92.50	6.22	1.01	0.27	7 997	85.36	13.59	0.87	0.18	6 367	89.21	9.89	0.90
18 159	98.41	1.00	0.53	0.06	18 159	83.54	9.94	5.51	1.01	18 159	89.16	6.44	4.40
20 725	91.46	8.40	0.14	—	23 615	84.82	12.75	1.94	0.49	10 185	88.26	9.67	2.07
5 688	94.48	2.90	1.13	1.49	5 698	85.38	12.14	1.95	0.53	5 145	87.46	9.82	2.72
28 237	98.02	1.65	0.28	0.05	28 237	71.16	20.84	5.16	2.84	—	—	—	—
11 722	99.52	0.44	0.03	0.01	11 722	91.00	7.83	0.98	0.19	10 604	89.33	9.03	1.64
10 967	95.34	3.46	0.99	0.21	12 049	70.84	25.59	2.77	0.80	12 049	81.48	15.28	3.24
8 039	89.70	9.93	0.36	0.01	14 639	87.19	10.90	1.40	0.51	11 687	92.39	5.97	1.64
33 250	84.41	15.13	0.42	0.04	33 250	83.35	14.21	2.10	0.34	56 279	94.49	3.93	1.58
9 634	86.46	6.02	4.13	3.39	9 809	82.47	13.06	3.05	1.42	8 196	84.33	9.48	6.19
40 205	99.82	0.09	0.04	0.05	40 205	85.44	13.21	1.11	0.24	32 024	88.91	8.84	2.25
8 665	89.35	9.49	1.10	0.06	8 474	89.13	8.44	2.04	0.39	7 784	92.18	6.18	1.64
36 636	85.50	13.15	1.22	0.13	36 636	88.40	9.31	1.85	0.44	9 706	77.93	16.98	5.09
751 739	94.96	4.37	0.48	0.19	827 461	86.88	11.15	1.66	0.41	752 153	90.61	7.63	1.76

Taulu 18. Maidontarkastamoissa tarkastettujen
Tableau 18. Résultats de classement des échantillons

Maidontarkastamo <i>Bureau de contrôle du lait</i>	Näytteiden luku <i>Nombre des échantillons</i>	Luokittelu <i>Classement</i>				
		Näytteiden luku <i>Nombre des échantillons</i>	I %	II %	III %	IV %
<i>Uudenmaan lääni</i>						
Helsinki, kaupunki	306	306	50.65	20.26	21.24	7.85
Hyvinkää, kauppala	28	28	89.29	3.57	3.57	3.57
Karjaa, »	—	—	—	—	—	—
Karkkila, »	—	—	—	—	—	—
Kerava, »	—	—	—	—	—	—
Lohja, »	—	—	—	—	—	—
Loviisa, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Porvoo, »	—	—	—	—	—	—
Tammisaari, »	—	—	—	—	—	—
Tuusula, kunta	—	—	—	—	—	—
<i>Turun ja Porin lääni</i>						
Parainen, kauppala	—	—	—	—	—	—
Pori, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Rauma, »	—	—	—	—	—	—
Salo, kauppala	—	—	—	—	—	—
Turku, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Uusikaupunki	—	—	—	—	—	—
<i>Hämeen lääni</i>						
Forssa, kauppala	—	—	—	—	—	—
Hämeenlinna, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Lahti, »	—	—	—	—	—	—
Nokia, kauppala	1 624	1 624	75.49	20.75	3.57	0.19
Riihimäki, »	—	—	—	—	—	—
Tampere, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Toijala, kauppala	—	—	—	—	—	—
<i>Kymen lääni</i>						
Hamina, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Kotka, »	—	—	—	—	—	—
Kouvola, kauppala	—	—	—	—	—	—
Kymi, kunta	—	—	—	—	—	—
Lappeenranta, kaupunki	7	7	57.14	28.57	—	14.29
<i>Mikkelin lääni</i>						
Heinola, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Mikkeli, »	1 843	1 843	36.03	34.67	15.14	14.16
Savonlinna, »	286	286	80.77	12.59	5.24	1.40
Pieksämäki, kauppala	—	—	—	—	—	—
<i>Kuopion lääni</i>						
Iisalmi, kaupunki	4 869	4 869	75.64	20.23	2.75	1.38
Joensuu, »	385	385	56.10	17.40	17.66	8.84
Kuopio, »	—	—	—	—	—	—
Varkaus, kauppala	138	138	52.90	26.81	7.97	12.32
<i>Vaasan lääni</i>						
Jyväskylä, kaupunki	173	173	30.64	27.17	14.45	27.74
Kokkola, »	—	—	—	—	—	—
Pietarsaari, »	—	—	—	—	—	—
Seinäjäoki, kauppala	—	—	—	—	—	—
Vaasa, kaupunki	—	—	—	—	—	—
<i>Oulun lääni</i>						
Kajaani, kaupunki	1 247	1 210	52.48	23.97	15.87	7.68
Oulu, »	—	—	—	—	—	—
Raahe, »	—	—	—	—	—	—
<i>Lapin lääni</i>						
Kemi, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Total	10 906	10 869	59.73	21.46	9.77	9.04

Taulu 19. Maidon tuotantopaikkojen hygieeniset tarkastukset v. 1950.
Tableau 19. Inspections hygiéniques des lieux de production du lait, en 1950.

Maidontarkastamo <i>Bureau de contrôle</i>	Eläinlääkärien suorittamat tarkastukset <i>Inspections effectuées par les vétérinaires</i>					Terveydenhoi- don katsastajien suorittamat tarkastukset <i>Inspections effectuées par les surveillants de l'hygiène publique</i>
	Valio- luokka <i>Classe d'élite</i>	I	II	III	Yhteensä <i>Total</i>	
<i>Uudenmaan lääni</i>						
Helsinki, kaupunki	2	116	2 013	1 787	3 918	—
Hyvinkää, kauppala	—	—	109	208	317	—
Karjaa, »	1	14	168	220	403	—
Karkkila, »	—	—	28	100	128	—
Kerava, »	—	—	—	—	—	—
Lohja, »	1	178	172	39	390	—
Loviisa, kaupunki	—	4	25	403	432	—
Porvoo, »	—	—	148	464	612	—
Tammisaari, »	1	4	68	82	155	—
Tuusula, kunta	—	28	140	74	242	—
<i>Turun ja Porin lääni</i>						
Parainen, kauppala	1	25	83	74	183	—
Pori, kaupunki	—	—	121	266	387	—
Rauma, »	—	—	17	665	682	—
Salo, kauppala	—	36	57	7	100	—
Turku, kaupunki	—	78	716	374	1 168	—
Uusikaupunki	—	—	102	352	454	—
<i>Hämeen lääni</i>						
Forssa, kauppala	—	—	63	144	207	—
Hämeenlinna, kaupunki	—	9	197	346	552	—
Lahti, »	1	1	76	138	216	—
Nokja, kauppala	—	13	58	30	101	—
Riihimäki, »	—	6	135	303	444	—
Tampere, kaupunki	5	55	260	572	892	—
Toijala, kauppala	—	—	75	338	413	—
<i>Kymen lääni</i>						
Hamina, kaupunki	—	4	83	159	246	—
Kotka, »	3	29	117	72	221	—
Kouvola, kauppala	—	62	206	60	328	—
Kymi, kunta	—	—	43	407	450	—
Lappeenranta, kaupunki	—	17	86	359	462	—
<i>Mikkelin lääni</i>						
Heinola, kaupunki	—	—	—	—	—	—
Mikkeli, »	—	42	262	696	1 000	—
Savonlinna, »	—	6	29	147	182	—
Pieksämäki, kauppala	—	—	3	5	8	—
<i>Kuopion lääni</i>						
Iisalmi, kaupunki	—	13	48	62	123	—
Joensuu, »	—	175	180	48	403	—
Kuopio, »	—	8	106	94	208	—
Varkaus, kauppala	—	22	138	52	212	—
<i>Vaasan lääni</i>						
Jyväskylä, kaupunki	—	22	436	176	634	—
Kokkola, »	—	—	135	378	513	—
Pietarsaari, »	—	—	35	483	518	—
Seinäjoki, kauppala	—	—	—	—	—	—
Vaasa, kaupunki	—	1	112	1 830	1 943	—
<i>Oulun lääni</i>						
Kajaani, kaupunki	—	6	91	284	381	—
Oulu, »	—	—	59	850	909	—
Raahe, »	—	10	59	1	70	—
<i>Lapin lääni</i>						
Kemi, kaupunki	—	1	21	44	66	—
Yhteensä — Total	15	985	7 080	13 193	21 273	—

Taulu 20. Maidon jälkitarkastus maidontarkastuspakon alaisilla paikkakunnilla v. 1950.
 Tableau 20. Inspection complémentaire de lait dans les régions soumises à l'inspection obligatoire du lait, en 1950.

Paikkakunta Localité	Maidon jälkitarkastus Inspection complémentaire du lait							Kerman jälkitarkastus Inspection complémentaire de la crème					
	Maitomyymälät Crémeries		Ravitsemisliikkeet Entreprises d'alimentation		Maitonäytteiden luku yhteensä Nombre total des échantillons de lait	Maitonäytteistä ala-arvoisia % Parmi les échantillons de lait ont été inférieurs %	Maitonäytteiden luku yhteensä Nombre total des échantillons de lait	Maitomyymälät Crémeries		Ravitsemisliikkeet Entreprises d'alimentation		Kermanäytteiden luku yhteensä Nombre total des échantillons de crème	Kermanäytteistä ala-arvoisia % Parmi les échantillons de crème ont été inférieurs %
	Myyntilöiden luku Nombre des crémeries	Ostettujen maitonäytteiden luku Nombre des échantillons de lait pris	Ravitsemisliikkeiden luku Nombre des entreprises d'alimentation	Ostettujen maitonäytteiden luku Nombre des échantillons de lait pris				Myyntilöiden luku Nombre des crémeries	Ostettujen kermanäytteiden luku Nombre des échantillons de crème pris	Ravitsemisliikkeiden luku Nombre des entreprises d'alimentation	Ostettujen kermanäytteiden luku Nombre des échantillons de crème pris		
<i>Uudenmaan lääni</i>													
Helsinki, kaupunki	700	8 627	442	3 999	12 626	14.33	700	15 390	442	3 174	18 564	4.56	
Hyvinkää, kauppa	44	462	9	48	510	2.55	44	441	9	—	441	8.62	
Karjaa, »	14	159	4	46	205	10.24	14	192	4	13	205	27.32	
Karkkila, »	11	126	1	11	137	0.73	11	112	1	—	112	8.93	
Kerava, »	15	171	5	58	229	5.68	15	334	5	12	346	4.34	
Lohja, »	40	444	12	102	546	9.71	40	514	12	23	537	21.97	
Lovüsa, kaupunki	15	180	8	77	257	—	15	206	8	42	248	—	
Porvoo, »	40	466	6	62	528	2.46	40	360	6	10	370	42.16	
Tammisaari, »	15	343	5	54	397	7.30	15	424	5	—	424	17.21	
Tuusula, kunta	40	275	8	21	296	3.04	40	186	8	2	188	3.19	
<i>Turun ja Porin lääni</i>													
Pori, kaupunki	109	696	39	193	889	4.72	109	619	39	76	695	4.60	
Rauma, »	28	328	11	110	438	8.22	28	319	11	—	319	—	
Salo, kauppa	32	354	5	18	372	1.62	32	204	5	—	204	6.37	
Turku, kaupunki	256	2 678	50	375	3 053	4.95	256	4 791	50	283	5 074	0.91	
Uusikaupunki	5	70	6	74	144	0.69	5	81	6	—	81	—	
Parainen, kauppa	29	361	5	53	414	7.49	29	288	5	9	297	1.35	
<i>Hämeen lääni</i>													
Forssa, kauppa	18	191	5	55	246	12.20	18	194	5	35	229	17.03	
Hämeenlinna, kaupunki	83	899	16	162	1 061	13.10	83	1 324	16	134	1 458	20.44	
Lahti, »	117	1 448	45	291	1 739	6.50	117	1 636	45	11	1 647	9.78	
Nokia, kauppa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Riihimäki, »	37	427	11	129	556	6.29	37	367	11	—	367	14.17	
Tampere, kaupunki	308	3 699	78	777	4 476	3.53	308	4 736	78	577	5 313	2.01	
Toijala, kauppa	20	222	4	44	266	2.26	20	169	4	—	169	10.65	
<i>Kymen lääni</i>													
Hamina, kaupunki	24	251	9	44	295	10.17	24	322	9	2	324	—	
Kotka, »	84	793	14	145	938	10.45	84	459	14	—	459	23.31	
Kouvola, kauppa	34	423	17	199	622	1.93	34	690	17	15	705	1.70	
Kymi, kunta	68	803	8	77	880	14.43	68	10	8	—	10	10.00	
Lappeenranta, kaupunki	66	646	17	165	811	2.59	66	596	17	84	680	1.15	
<i>Mikkelin lääni</i>													
Heinola, kaupunki	22	309	13	125	434	7.83	22	306	13	76	382	6.02	
Mikkeli, »	37	415	12	136	551	31.57	37	554	12	99	653	22.82	
Savonlinna, »	44	784	15	168	952	10.50	44	879	15	14	893	11.53	
Pieksämäki, kauppa	20	179	1	1	180	32.22	20	163	1	—	163	—	
<i>Kuopion lääni</i>													
Iisalmi, kaupunki	10	121	7	60	181	4.97	10	218	7	81	299	4.35	
Joensuu, »	19	223	16	133	356	7.30	19	406	16	185	591	4.57	
Kuopio, »	81	744	15	141	885	10.96	81	875	15	144	1 019	15.21	
Varkaus, kauppa	34	267	8	30	297	12.79	34	485	8	13	498	6.02	
<i>Vaasan lääni</i>													
Jyväskylä, kaupunki	90	963	14	97	1 060	12.17	90	1 695	14	59	1 754	15.56	
Kokkola, »	25	355	11	102	457	12.69	25	367	11	—	367	1.91	
Pietarsaari, »	39	432	5	60	492	17.45	—	—	—	—	—	—	
Seinäjäki, kauppa	21	243	18	140	383	18.28	21	214	18	—	214	41.59	
Vaasa, kaupunki	112	1 108	25	75	1 183	4.90	112	1 622	25	54	1 676	4.83	
<i>Oulun lääni</i>													
Kajaani, kaupunki	29	319	7	60	379	18.21	29	315	7	46	361	16.90	
Oulu, »	72	977	33	285	1 262	11.41	72	1 597	33	158	1 755	3.02	
Raahe, »	9	57	4	11	68	5.88	9	49	4	—	49	6.12	
<i>Lapin lääni</i>													
Kemi, kaupunki	68	416	—	—	416	5.77	68	388	—	—	388	5.41	
Yhteensä — Total	2 984	33 454	1 044	9 013	42 467	9.12	2 945	45 097	1 039	5 431	50 528	11.25	